

**ACORD 148/2013, de 20 de novembre, del Ple del
Consell de l'Audiovisual de Catalunya**

Sobre la difusió de continguts on es comparen plantejaments democràtics amb moviments totalitaris o es fa apologia, directa o indirecta, de l'ús de la violència davant aquests plantejaments

I. Mitjançant l'Acord del Govern de la Generalitat de Catalunya de 17 de setembre de 2013, es va sol·licitar al Consell de l'Audiovisual de Catalunya l'elaboració d'un informe "sobre la difusió en alguns mitjans de comunicació audiovisual de determinades informacions on es comparen plantejaments polítics democràtics de la societat catalana amb moviments totalitaris i, en ocasions, es fa apologia directa o indirecta de l'ús de la violència davant aquests plantejaments".

II. L'Àrea de Continguts del Consell de l'Audiovisual de Catalunya ha elaborat l'Informe d'anàlisi 56/2013, de 15 de novembre, que té per objecte detectar, d'una banda, continguts audiovisuals que facin apologia de la violència davant plantejaments polítics democràtics sobre els diferents models d'organització política de Catalunya i de relació amb l'Estat espanyol i, de l'altra, continguts audiovisuals que relacionin la societat, les institucions o els processos polítics de Catalunya o de l'Estat, incloses les persones que en formen part, amb moviments, règims o actituds totalitàries que els banalitzen, i que dona resposta a la sol·licitud del Govern de la Generalitat de Catalunya.

III. En relació amb l'Informe d'anàlisi 56/2013 esmentat, l'Àrea Jurídica del Consell de l'Audiovisual de Catalunya ha elaborat l'Informe jurídic 41/V/2013, de 18 de novembre, sobre l'emissió d'aquests continguts que fan apologia de la violència davant plantejaments polítics democràtics sobre els diferents models d'organització política de Catalunya i de relació amb l'Estat espanyol i que relacionen la societat, les institucions o els processos polítics de Catalunya o de l'Estat amb moviments, règims o actituds totalitàries.

IV. En vista de l'Informe d'anàlisi emès per l'Àrea de Continguts i de l'Informe jurídic elaborat per l'Àrea Jurídica del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, es conclou que les emissions efectuades pels prestadors de serveis de comunicació audiovisual 13tv i Intereconomia TV, identificades en els 43 fragments de l'Informe 56/2013 de l'Àrea de Continguts d'aquest Consell, constitueixen una infracció molt greu tipificada en l'apartat 1 de l'article 57 de la Llei de l'Estat 7/2010, de 31 de març, general de la comunicació audiovisual (LGCA), atès que de forma manifesta fomenten l'odi, el menyspreu o la discriminació per motius de nacionalitat o opinió.

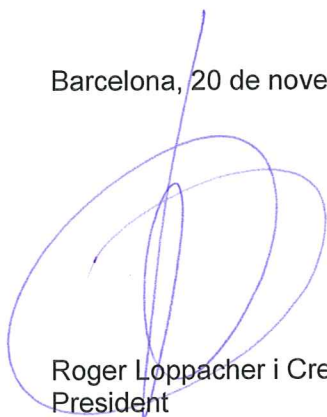
Per tot el que s'ha exposat, el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya adopta el següent

ACORD

1. Instar, d'acord amb el que preveu la lletra *n* de l'article 10 de la Llei 2/2000, de 4 de maig, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, la Dirección de Telecomunicaciones y del Sector Audiovisual de la Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia a adoptar les mesures necessàries en relació amb els continguts descrits en aquest Acord, davant una vulneració de l'apartat 1 de l'article 57 de la Llei de l'Estat 7/2010, de 31 de març, general de la comunicació audiovisual.
2. Notificar aquest Acord, així com l'Informe d'anàlisi 56/2013 de l'Àrea de Continguts i l'Informe jurídic 41/V/2013, que en formen part integrant, a la Dirección de Telecomunicaciones y del Sector Audiovisual de la Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia.

Barcelona, 20 de novembre de 2013

Roger Loppacher i Crehuet
President

Daniel Sirera Bellés
Conseller secretari

Informe sobre la difusió de continguts on es comparen plantejaments democràtics amb moviments totalitaris o es fa apologia directa o indirecta de l'ús de la violència davant d'aquests plantejaments.

ÍNDEX

1. Antecedents	5
2. Objectiu de l'informe	5
3. Univers d'estudi	5
3.1 Tipologia d'espais	5
3.2 Prestadors analitzats	6
3.3 Període	6
3.4 Programes analitzats	7
3.4.1 Programes de televisió d'àmbit català	7
3.4.2 Programes de televisió d'àmbit estatal	8
3.4.3 Programes de ràdio d'àmbit català	10
3.4.4 Programes de ràdio d'àmbit estatal	11
3.5 Paràmetres de l'informe	12
3.5.1 Tipologia dels continguts	12
3.5.2 Anàlisi dels continguts	13
4. Transcripcions de continguts formulats per les persones que condueixen els programes	15
4.1 13tv	17
4.2 Intereconomia TV	23
5. Transcripcions de continguts formulats per persones col·laboradores, tertulianes i/o convidades als programes	55
5.1 13tv	Error! No s'ha definit el marcador.
5.2 Intereconomia TV	58
6. Anàlisi de les transcripcions	65
6.1 Continguts formulats per les persones que dirigeixen i/o condueixen i/ els programes	67
6.2 Continguts formulats per persones col·laboradores, tertulianes i/o convidades als programes	70
7. Conclusions	73

1. Antecedents

Per Acord aprovat en la sessió del Govern del 17 de setembre de 2013, el Govern de Catalunya acorda "sol·licitar al Consell de l'Audiovisual de Catalunya un informe sobre la difusió en alguns mitjans de comunicació audiovisual de determinades informacions on es comparen plantejaments polítics democràtics de la societat catalana amb moviments totalitaris, i, en ocasions, es fa apologia directa o indirecta de l'ús de la violència davant d'aquests plantejaments".

El Ple del Consell del 17 d'octubre de 2013 acorda elaborar un informe que doni resposta a la sol·licitud del Govern i faci extensiva l'anàlisi a tots els plantejaments polítics democràtics.

2. Objectiu de l'informe

L'objecte de l'informe és detectar continguts que:

- Facin apologia de la violència davant plantejaments polítics democràtics sobre els diferents models d'organització política de Catalunya i de relació amb l'Estat espanyol.
- Relacionin la societat, les institucions o els processos polítics de Catalunya o de l'Estat, incloses les persones que en formen part, amb moviments, règims o actituds totalitàries que els banalitzen. A l'efecte d'aquest informe, a més de les referències concretes als règims considerats totalitaris, s'entén per *actituds totalitàries*: la incitació a l'odi, la instauració d'un clima de terror, la manca de llibertats, el racisme, el sectarisme, el fanatisme, etc.

3. Univers d'estudi

3.1 Tipologia d'espais

S'analitzen els programes amb continguts d'actualitat política, pel que fa a la informació i a l'opinió. Així, les tipologies de programes seleccionades són:

- Teleinformatius i informatius radiofònics de migdia i de vespre
- Magazins informatius
- Seccions amb continguts d'actualitat informativa d'altres magazins

3.2 Prestadors analitzats

Pel que fa a la mostra de canals de ràdio i televisió analitzats, s'han considerat dos paràmetres: tipologia del canal i audiència.

Pel que fa a la **tipologia**, s'analitzen canals generalistes, atesa la presència de formats coincidents amb la tipologia establerta en el punt 3.1. (teleinformatius i magazins) d'aquest informe. No s'analitzen els canals de televisió d'informació contínua, ja que la repetició de continguts no aporta informació suplementària a la del canal generalista.

Pel que fa l'**audiència**,¹ s'analitzen les emissions amb una audiència més elevada a Catalunya i a l'Estat espanyol i, en el cas de pertinença a un mateix grup de comunicació, aquelles amb més impacte entre les del grup. A més, s'han inclòs canals de televisió amb audiències més petites, però la programació de les quals coincideix majoritàriament amb les tipologies descrites més amunt.

Així, la mostra queda conformada per:

- Canals generalistes de televisió
 - d'àmbit català: TV3 i 8tv
 - d'àmbit estatal: La1, Antena 3 TV, Telecinco, 13tv i Intereconomía TV.
- Emissores de ràdio
 - d'àmbit català: Catalunya Ràdio i RAC1
 - d'àmbit estatal: COPE, ONDA CERO i SER.

3.3 Període

Les emissions entre el 10 i el 17 de setembre. Així, la mostra comprèn la jornada prèvia a la Diada Nacional de Catalunya i la setmana posterior, període durant el qual s'intensifica el debat públic entorn dels diferents models d'organització política de Catalunya i de relació amb l'Estat espanyol.

¹ Font: audiències de ràdio generalista EGM (octubre 2012 a maig de 2013)

3.4 Programes analitzats

3.4.1 Programes de televisió d'àmbit català

	TV3	8tv
10/9	Els matins (secció teleinformatiu) Els matins (secció magazín) TN migdia TN vespre Divendres (taula d'actualitat)	Migdia 8 al dia (secció teleinformatiu) 8 al dia (secció magazín)
11/9	Retransmissió de l'acte institucional de la Diada TN migdia TN vespre Especial informatiu Via Catalana Els matins (secció teleinformatiu) Els matins (secció magazín) TN migdia TN vespre Divendres (taula d'actualitat)	Migdia 8 al dia (secció teleinformatiu) 8 al dia especial 11-S (secció magazín)
12/9	Els matins (secció teleinformatiu) Els matins (secció magazín) TN migdia TN vespre Divendres (taula d'actualitat)	Migdia 8 al dia (secció teleinformatiu) 8 al dia (secció magazín)
13/9	Els matins (secció teleinformatiu) Els matins (secció magazín) TN migdia TN vespre Divendres (taula d'actualitat)	Migdia 8 al dia (secció teleinformatiu) 8 al dia (secció magazín)
14/9	TN migdia TN vespre	8 al dia (teleinformatiu)
15/9	TN migdia TN vespre	8 al dia (teleinformatiu)
16/9	Els matins (secció teleinformatiu) Els matins (secció magazín) TN migdia TN vespre Divendres (taula d'actualitat)	Migdia 8 al dia (secció teleinformatiu) 8 al dia (secció magazín)
17/9	Els matins (secció teleinformatiu) Els matins (secció magazín) TN migdia TN vespre Divendres (taula d'actualitat)	Migdia 8 al dia (secció teleinformatiu) 8 al dia (secció magazín)

3.4.2 Programes de televisió d'àmbit estatal

	La1	Antena 3 TV	Telecinco	13tv	Interconomia
10/9	Los desayunos de la 1 La Mañana (secció d'actualitat) Telediario 1 Telediario 2	Espejo público (secció d'actualitat) Noticias 1 Noticias 2	El programa de Ana Rosa (secció d'actualitat) Informativos Telecinco 1 Informativos Telecinco 2	Más claro agua Al día (edició migdia) Al día (edició vespre) El cascabel al gato	Es la Mañana de Federico Dando caña El telediario de Interconomia Queremos opinar Telediario de la noche El gato al agua
11/9	Los desayunos de la 1 La Mañana (secció d'actualitat) Telediario 1 Telediario 2	Espejo público (secció d'actualitat) Noticias 1 Noticias 2	El programa de Ana Rosa (secció d'actualitat) Informativos Telecinco 1 Informativos Telecinco 2	Más claro agua Al día (edició migdia) Al día (edició vespre) El cascabel al gato	Es la Mañana de Federico Dando caña El telediario de Interconomia Queremos opinar Telediario de la noche El gato al agua
12/9	Los desayunos de la 1 La Mañana (secció d'actualitat) Telediario 1 Telediario 2	Espejo público (secció d'actualitat) Noticias 1 Noticias 2	El programa de Ana Rosa (secció d'actualitat) Informativos Telecinco 1 Informativos Telecinco 2	Más claro agua Al día (edició migdia) Al día (edició vespre) El cascabel al gato	Es la Mañana de Federico Dando caña El telediario de Interconomia Queremos opinar Telediario de la noche El gato al agua
13/9	Los desayunos de la 1 La Mañana (secció d'actualitat) Telediario 1 Telediario 2	Espejo público (secció d'actualitat) Noticias 1 Noticias 2	El programa de Ana Rosa (secció d'actualitat) Informativos Telecinco 1 Informativos Telecinco 2	Más claro agua Al día (edició migdia) Al día (edició vespre) Al día-El debate	Es la Mañana de Federico Dando caña El telediario de Interconomia Queremos opinar Telediario de la noche El gato al agua
14/9	Telediario 1 Telediario 2 Informe semanal	Noticias 1 Noticias 2	Informativos Telecinco 1 Informativos Telecinco 2 Abre los ojos... y mira	--	El telediario de Interconomia 1 El telediario de Interconomia 2
15/9	Telediario 1 Telediario 2	Noticias 1 Noticias 2	Informativos Telecinco 1 Informativos Telecinco 2	--	El telediario de Interconomia 1 El telediario de Interconomia 2

16/9	Los desayunos de la 1 La Mañana (secció d'actualitat) Telediarío 1 Telediarío 2	Espejo público (secció d'actualitat) Noticias 1 Noticias 2	El programa de Ana Rosa (secció d'actualitat) Informativos Telecinco 1 Informativos Telecinco 2	Más claro agua Al día (edició migdia) Al día (edició vespre) El cascabel al gato	Es la Mañana de Federico Dando caña El telediarío de Intereconomía Queremos opinar Telediarío de la noche El gato al agua
17/9	Los desayunos de la 1 La Mañana (secció d'actualitat) Telediarío 1 Telediarío 2	Espejo público (secció d'actualitat) Noticias 1 Noticias 2	El programa de Ana Rosa (secció d'actualitat) Informativos Telecinco 1 Informativos Telecinco 2	Más claro agua Al día (edició migdia) Al día (edició vespre) Al día-El debate	Es la Mañana de Federico Dando caña El telediarío de Intereconomía Queremos opinar Telediarío de la noche El gato al agua

3.4.3 Programes de ràdio d'àmbit català

	Catalunya Ràdio	RAC1
10/9	El matí de Catalunya Ràdio Catalunya migdia L'oracle Catalunya vespre El cafè de la República	El món a RAC1 Especial 11 de Setembre 14/15 Especial 11 de Setembre La nit a RAC1 especial 11-S
11/9	El matí de Catalunya Ràdio especial Diada Retransmissió de l'acte institucional de la Diada L'oracle especial Diada Especial informatiu Via Catalana Catalunya vespre L'anàlisi (terçila especial d'anàlisi de la jornada)	El món a RAC1 Versió RAC1 14/15 La nit a RAC1
12/9	El matí de Catalunya Ràdio Catalunya migdia L'oracle Catalunya vespre El cafè de la República	El món a RAC1 Versió RAC1 14/15 La nit a RAC1
13/9	El matí de Catalunya Ràdio Catalunya migdia L'oracle Catalunya vespre El cafè de la República	El món a RAC1 Versió RAC1 14/15 La nit a RAC1
14/9	Catalunya migdia	14/15
15/9	Catalunya migdia	14/15
16/9	El matí de Catalunya Ràdio Catalunya migdia L'oracle Catalunya vespre El cafè de la República	El món a RAC1 Versió RAC1 14/15 La nit a RAC1
17/9	El matí de Catalunya Ràdio Catalunya migdia L'oracle Catalunya vespre El cafè de la República	El món a RAC1 Versió RAC1 14/15 La nit a RAC1

3.4.4 Programes de ràdio d'àmbit estatal

	COPE	ONDA CERO	SER
10/9	La Mañana Mediodía COPE La Tarde La linterna	Herrera en la Onda Noticias mediodía Julia en la Onda La brújula	Hoy por hoy Hora 14 La ventana Hora 25
11/9	La Mañana Mediodía COPE La Tarde La linterna	Herrera en la Onda Noticias mediodía Julia en la Onda La brújula	Hoy por hoy Hora 14 La ventana Hora 25
12/9	La Mañana Mediodía COPE La Tarde La linterna	Herrera en la Onda Noticias mediodía Julia en la Onda La brújula	Hoy por hoy Hora 14 La ventana Hora 25
13/9	La Mañana Mediodía COPE La Tarde La linterna	Herrera en la Onda Noticias mediodía Julia en la Onda La brújula	Hoy por hoy Hora 14 La ventana Hora 25
14/9	Mediodía COPE fin de semana	Noticias fin de semana	Hora 14 fin de semana
15/9	Mediodía COPE fin de semana	Noticias fin de semana	Hora 14 fin de semana
16/9	La Mañana Mediodía COPE La Tarde La linterna	Herrera en la Onda Noticias mediodía Julia en la Onda La brújula	Hoy por hoy Hora 14 La ventana Hora 25
17/9	La Mañana Mediodía COPE La Tarde La linterna	Herrera en la Onda Noticias mediodía Julia en la Onda La brújula	Hoy por hoy Hora 14 La ventana Hora 25

3.5 Paràmetres de l'informe

3.5.1 Tipologia dels continguts

L'informe distingeix entre els continguts que corresponen a persones que dirigeixen i/o condueixen els programes i els continguts que responen a intervencions de persones col·laboradores, tertulianes i/o convidades als programes.

En el primer grup (continguts atribuïbles a persones que dirigeixen i/o condueixen el programa) s'hi inclouen:

- L'*off* de les peces informatives.
- Els formats d'opinió, com ara comentaris editorials, dins de qualsevol de les tipologies analitzades, signats per persones que formen part de la redacció mateixa del programa.
- Els comentaris o postil·les a peces informatives, a opinions o a inserts de terceres persones, signats per membres de la redacció mateixa del programa.

No s'hi inclouen els continguts dels inserts en els teletinformatius ni el report d'informacions aparegudes en altres mitjans audiovisuals o a la premsa.

En el segon grup (continguts atribuïbles a persones que participen en el programa) s'hi inclouen:

- Les opinions de persones que participen en el programa, ja sigui en format d'entrevista o en el decurs d'un debat o d'una tertúlia (actors d'opinió).

No s'hi inclouen les intervencions de persones teleespectadores (mitjançant trucades telefòniques, per exemple) excepte quan l'equip del programa o les persones participants en un debat o en una tertúlia les reforcen o les rebutgen de manera explícita.

3.5.2 Anàlisi dels continguts

De cada fragment del discurs audiovisual de la mostra que contingui elements explícits d'algun dels dos supòsits establerts com a objecte d'estudi, se'n registren els paràmetres següents:

1. Tipologia del programa
2. Format del discurs:
 - Informació
 - Opinió
 - Mixt
3. Identificació i rol del subjecte del discurs (enunciador)
4. Identificació i rol de l'objecte del discurs (actor polític, govern, persona particular, grup, etc.)

L'informe no inclou una anàlisi del discurs més enllà dels enunciats explícits. Així, en aquest informe no s'hi estudien: les inferències; l'anàlisi de les estructures i estratègies del subjecte del discurs; l'atribució de valors ni de direcció als diferents fragments.

4. Transcripcions de continguts formulats per les persones que condueixen els programes

4.1 13tv

13tv. Fragment 1	
Programa	<i>Al día (edició vespre)</i>
Data i hora	10/9 – 21:12
Tipologia del programa	Teleinformatiu
Secció	Notícies
Format del discurs	Mixt (informació/opinió)
Subjecte del discurs	Alfonso Merlos, director i conductor
Objecte del discurs	Sistema polític a Catalunya
Transcripció	
Alfonso Merlos (director i conductor): “Veremos qué es lo que hace el gobierno de España en relación a la amenaza de separatismo porque lo que está claro es que de un lado [amb <i>referència a Catalunya</i>] se está generando confrontación, división, se está sembrando el odio, la cizaña... y eso no conviene a nadie. Vamos a hablar, vamos a colaborar, vamos a cooperar, pero eso se hace entre personas, ¿eh? No entre gentuza...”	

13tv. Fragment 2	
Programa	Al día (edició vespre)
Data i hora	10/9 – 21:20
Tipologia del programa	Teleinformatiu
Secció	Entrevista
Format del discurs	Mixt (informació/opinió)
Subjecte del discurs	Alfonso Merlos, director i conductor Javier Ortega, portaveu de la Fundación DENAES, para la defensa de la Nación Española
Objecte del discurs	Sistema polític a Catalunya
Transcripció	
Alfonso Merlos (director i conductor): “Está muy mal visto esto de defender la nación española. Por ejemplo han prohibido en Barcelona una concentración porque decían los que la han prohibido que enseñar banderas de España, obviamente constitucionales, que esto es provocar al personal. ¿Qué está pasando aquí, Javier?” Javier Ortega: “Bueno, es el totalitarismo secesionista en toda España... [...] Lo que hay que defender y lo que hay que luchar es porque los españoles estemos unidos. No caer en la trampa de la mentira, de la imposición, de la demagogia, del totalitarismo secesionista...” Alfonso Merlos (director i conductor): “Voy a leer una noticia y seguramente los espectadores van a sacar la misma conclusión, o bastante, la misma conclusión que saco yo. Cien municipios de Catalunya promueven una marcha con antorchas separatistas en una noche previa a la Diada. Quieren reclamar con el fuego de las antorchas la nación catalana. Cualquiera que tenga, no digo sentido común, cualquiera que haya estudiado unas líneas de historia universal contemporánea dice: esto me recuerda a movimientos totalitarios como el nazismo y el fascismo... Lo de las antorchas y reclamar con fuego la identidad de tu raza, de tu patria, pero, bueno, pero ¿esto qué es? ¿Nos hemos vuelto locos en el año 2013 o qué?” Javier Ortega: “O los encapuchados persiguiendo a los negros en Estados Unidos... Realmente son políticas y actitudes absolutamente totalitarias que ya está bien, que no hay que permitir las...”	

13tv. Fragment 3	
Programa	<i>Al día (edició migdia)</i>
Data i hora	13/9 – 14:30
Tipologia del programa	Teleinformatiu
Secció	Editorial
Format del discurs	Mixt (informació/opinió)
Subjecte del discurs	Alfonso Merlos, director i conductor
Objecte del discurs	Nacionalisme català
Transcripció	
Alfonso Merlos: “Los políticos catalanes han encumbrado a esa hermosa región de España al puesto número uno de regiones corruptas. Esto que es un escándalo histórico no debería sorprender a nadie, el nacionalismo troglodita, el sectarismo, la siembra de odio ha traído como resultado; primero: el declive económico de Cataluña, un declive por desgracia imparable con quienes hoy mandan, y segundo: la degradación de las instituciones y el descontrol de los partidos políticos nacionalistas, caso Palau, caso Pallerols, trama de las ITV; y las élites, la burguesía catalana embarrada y manchada de delitos con los bolsillos llenos y algunos en la cárcel hasta las cejas. Por desgracia para todos los españoles, empezando por los catalanes, Cataluña va para atrás como los cangrejos y una ciudadanía anestesiada baja de la parra y se entera de lo que está pasando o esa ciudadanía, tantas veces incluso aborregada, es una ciudadanía a la que le espera pobreza y corrupción. Esto no es una opinión nuestra, este es el dictamen oficial de la Comisión Europea”	

13tv. Fragment 4	
Programa	<i>Al día (edició vespre)</i>
Data i hora	13/9 – 20:30
Tipologia del programa	Teleinformatiu
Secció	Editorial
Format del discurs	Mixt (informació/opinió)
Subjecte del discurs	Alfonso Merlos, director i conductor
Objecte del discurs	Nacionalisme català
Transcripció	
Alfonso Merlos: “La Unión Europea ha sacado un informe que concluye que Cataluña es la región más corrupta y corrompida de España y una de las más corruptas y corrompidas de toda Europa y una de las peores gestionadas de toda Europa, ¡Cataluña, impresionante! La Comisión Europea sentencia a Cataluña y al nacionalismo troglodita y a la siembra de odio y al sectarismo, ¿por qué?. Porque la Unión Europea dice que lo que hacen los políticos catalanes solo sirve para empobrecer esa región y para degradar las instituciones de esa región. Y en Europa no nos descubren nada, piensen ustedes un poquito, caso Palau, caso Pallerols, trama de las ITV, y en definitiva la burguesía catalana, la alta burguesía catalana embarrada y manchada de delitos, ¡qué oprobio y qué ultraje!, hasta las trancas, hasta arriba. Señoras y señores vamos a decirlo para que se nos entienda: Cataluña va para atrás como los cangrejos, como los cangrejos, y esto no le interesa a nadie salvo a los insensatos o a los cazurros que quieren el mal para Cataluña y el mal para la nación española. Nosotros queremos el bien para Cataluña y el bien para España porque Cataluña no se entiende sin España y España no se entiende sin Cataluña”	

13tv. Fragment 5	
Programa	<i>Al día (edició vespre)</i>
Data i hora	13/9 – 20:44
Tipologia del programa	Teleinformatiu
Secció	Notícies
Format del discurs	Mixt (informació/opinió)
Subjecte del discurs	Alfonso Merlos, director i conductor
Objecte del discurs	Sistema polític a Catalunya
Transcripció	
Alfonso Merlos: “Fotos de niños a los que le ponen la “estelada” y le ponen camisetas en las que se representa el odio contra España y nos están diciendo a ver si respetamos a todos los que quieren la independencia de Cataluña y a todos los que animan el odio contra España. Nosotros a la gente que odia no la respetamos demasiado ¿eh? Hay que respetar la colaboración, la cooperación, la convivencia. Nos tenemos que entender los que somos personas no la gentuza” [...] “Porque es muy importante, aunque hay 50 mil niños en Cataluña que pasan hambre, están desnutridos en las calles o en los hogares, es muy importante que se fomente desde los 4 años el odio a España, porque eso ayuda a cualquiera. O sea, uno en su vida va a acabar siendo una gran persona si odia a España como debe ¿No?”	

4.2 Intereconomía TV

Intereconomía TV. Fragment 6	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	10/9 – 7.03
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Editorial
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Artur Mas FC Barcelona
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “el número separatista antiespañol que naturalmente ha montado Artur Mas, que pagamos todos los ciudadanos, porque el déficit catalán lo pagamos todos los españoles con nuestros impuestos, el monstruoso déficit catalán, que se gastan lo que no tienen en promocionar el separatismo, el odio a España, pues lo pagamos todos los españoles [...] Y ante la cadena humana de cientos de miles de patriotas catalanes exhibiendo su odio a España y que va a tener su candado, el teórico en el que en principio dice que no participa –no participa y es el que la organiza– Artur Mas – Más falso que Judas Iscariote. Pero el núcleo esencial, en el Nou Camp. De nuevo el Barça se va a convertir en el ministerio de asuntos exteriores y de propaganda totalitaria del régimen nazi-onalista ¿qué va a decir el gobierno de España? Absolutamente nada”.	

Intereconomía TV. Fragment 7	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	10/9 – 7.04
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Editorial
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Sistema polític a Catalunya
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Porque he sabido que el nacionalismo se basa en dos cosas: en el odio a alguien y en la hipertrofia del culto a sí mismo. O sea, los nazis se toma como el arquetipo máximo del nacionalismo, nacionalsocialismo, porque era tan nacionalista como socialista y ambos los llevó a la máxima expresión. No sólo pensaban que los otros eran una raza inferior, algunas razas tan inferiores como la de los judíos que había que exterminarlos. Total exterminaron a 6 millones. No está mal ¿Eh? No es que encima lo hacían porque se creían una raza superior, la raza aria. De todo lo que la pasaba a Alemania la culpa siempre la tenían los judíos y si no los anglosajones y si no Francia. Nunca los alemanes. Este es exactamente el modelo catalán.”.	

Intereconomía TV. Fragment 8	
Programa	<i>Dando caña</i>
Data i hora	10/9 – 13:02
Tipologia del programa	Programa de debat polític i d'actualitat
Secció	Editorial
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Xavier Horcajo, conductor
Objecte del discurs	Societat catalana Jordi Pujol
Transcripció	
Xavier Horcajo: “¿Qué más pasa en Cataluña? Hombre, pues que se destila un cierto racismo ¿saben? En el año 76 a Cataluña iban emigrantes de toda España: gallegos, andaluces, extremeños, aragoneses, murcianos, da igual. Llegaban allí, trabajaban allí, han vivido allí y son catalanes tan catalanes como el catalán de apellidos Pujol, Mas. Sin embargo, en el año 76 ¿saben lo que escribía a propósito de esto Jordi Pujol? Si por la fuerza del número –se refería naturalmente a los charnegos– llegasen a dominar sin haber superado su propia perplejidad, destruirían Cataluña, introducirían en Cataluña su mentalidad anárquica y pobrísima, es decir, su falta de mentalidad. Poco más o menos lo que pensaban en el sur de Estados Unidos, en Alabama, sobre los negros”.	

Intereconomía TV. Fragment 9	
Programa	<i>Dando caña</i>
Data i hora	10/9 – 13:28
Tipologia del programa	Programa de debat polític i d'actualitat
Secció	Tertúlia
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Xavier Horcajo, conductor Inés Arrimadas (diputada del Parlament de Catalunya per C's), tertuliana
Objecte del discurs	Govern de Catalunya
Transcripció	
Inés Arrimadas: “Y más grave aún. Si tú decides poner una tienda y decides rotularla en castellano te pueden multar porque en Cataluña, obligatoriamente, se tiene que rotular en catalán. Después, además, se puede rotular en castellano.” Xavier Horcajo (conductor): “Entonces, ¿esto no se llama apartheid?” Inés Arrimadas: “Bueno, esto se llama persecución.”	

Intereconomía TV. Fragment 10	
Programa	<i>Dando caña</i>
Data i hora	10/9 – 13:47
Tipologia del programa	Programa de debat polític i d'actualitat
Secció	Comiat
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Xavier Horcajo, conductor
Objecte del discurs	Artur Mas
Transcripció	
Xavier Horcajo (conductor): “No he sido yo el que ha comparado todo esto con Martin Luther King y con las luchas por los derechos cívicos, sociales e individuales en Estados Unidos. Por eso, y visto que este señor, Artur Mas, defiende la segregación casi como aquellos de Alabama de los tiempos de Martin Luther King, le hemos pintado hoy como si fuera un sudista, un sudista de esos que defendían la esclavitud y defendían que hubiera sociedades en las que algunos ciudadanos, por venir de otros orígenes, tuvieran menos derechos. Eso es lo que pasará el día que Cataluña se secesione de España y este señor, o alguno de los que piensan como él, dirijan sus gobiernos. Los que no piensan como ellos serán condenados a no ser nada, a no ser libres y a no ser iguales. Y ahora ustedes verán, ustedes deciden”	

Intereconomía TV. Fragment 11	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	11/9 – 7:05
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Editorial
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Nacionalisme
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Hoy en el Nüremberg del nacionalismo catalán que es el Nou Camp tendrá lugar como la hebilla que abrocha la cadena o el cinturón que mantiene a la población de Cataluña en un régimen de servidumbre política, de esclavitud, de silencio y, encima, a costa del dinero de todos los españoles...”	

Intereconomía TV. Fragment 12	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	11/9 – 7:07
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Editorial
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Nacionalisme Govern de Catalunya
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Porque si esta señora [<i>en referència a Alicia Sánchez-Camacho</i>] con escolta, bandera, banda de música, todo el dinero posible a su alcance, todo a su favor, no puede salir de casa, ¿qué será del español que vive en Cataluña, en cualquier pueblecito y que está, no acosado, perseguido por estos neo-nazis que son los nazis de toda la vida? Es que al final el nacionalismo a lo que se parece mucho es al nacionalismo y que se está reproduciendo de una manera gigantesca lo que sucedía hace pocos años en el País Vasco o lo que sucede en El Goyerri, municipios que están tomados por los etarras. Aquí el gran problema es que los etarras son la Generalidad. Aquí la violencia simbólica sobre los ciudadanos ejercida desde una idea política la hace el poder y la hace con la connivencia del poder de Madrid que debería anularlo, combatirlo, derrotarlo y anularlo.”	

Intereconomía TV. Fragment 13	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	11/9 – 7:09
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Editorial
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Nacionalisme
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Es un problema de control de las mentes y de aherrojamiento de las ideas distintas de la gente. Es el despotismo total. Es el nazismo con sacarina.”	

Intereconomía TV. Fragment 14	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	11/9 – 7:17
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Editorial
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Catalunya
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor):	
"Pero vayamos por la Diada. Acerquémonos a Nüremberg."	

Intereconomía TV. Fragment 15	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	11/9 – 7:37
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Editorial
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Sistema polític a Catalunya
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Y entonces el militante de Ciudadanos que viva en un pueblo de Gerona ¿Ése, qué va a hacer? Se va a hacer, no sé, emigrante, ermitaño. O sea, lo del sur es corrupción. Lo del noreste es despotismo y corrupción pero a un nivel, a un nivel ya de Alemania años 30. Es asombroso lo que está pasando en Cataluña”	

Intereconomía TV. Fragment 16	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	11/9 – 8:47
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Notícies comentades
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Sistema polític a Catalunya
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Esta mañana entre las noticias escandalosas de hoy, todo lo que sucede en ese régimen que es Alemania años 30, pero ya no los primeros 30, eh, va avanzando, que es Cataluña...”	

Intereconomía TV. Fragment 17	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	11/9 – 8:57
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Notícies comentades
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Sistema polític a Catalunya
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Y que también los catalanes, además de América, porque Colón también era catalán, y supongo que funcionario de la Generalidad, habían descubierto Australia”. Gabriel Albiach: “Y que el Quijote era una mala traducción de un libro originalmente escrito en catalán”. Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Por supuesto. Que sólo él había...” Sense identificar (col·laborador): “Colón partió del puerto de Barcelona”. Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Porque para qué vas a partir al lado del océano. No, hombre, no, lo mejor es partir de la otra punta”. Gabriel Albiach: “Todo esto es tal colección de locuras que, efectivamente, daría risa a un niño de doce años. Lo terrible es que sobre esa base hilarante se está creando o se ha creado ya una situación política que no se puede gestionar”. Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “La idea de que los alemanes son una raza especial y superior nos da risa hasta que... ¡Anda, qué ridiculez! Sí, ridiculez, sí, hasta que te matan. Esto es la misma historia”.	

Intereconomía TV. Fragment 18	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	12/9 – 7:02
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Editorial
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Nacionalisme català
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Como es lo más aparatoso y es a lo que el gobierno hace más caso, tenemos que empezar por la verbena organizada ayer por el poder despótico de la dictadura nacionalista que en Cataluña padecen los que no son nacionalistas, los que no son nacionalistas además como quiere Pujol que sean los nacionalistas, que ahora son totalmente separatistas.”	

Intereconomía TV. Fragment 19	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	12/9 – 7:08
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Editorial
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Sistema polític a Catalunya
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Pero los españoles están poniendo dinero para esta gentuza... Porque es gentuza. Que tiene en la esclavitud a la media Cataluña que no piensa como ellos ¿Cómo se puede vivir en un pueblo de 100 habitantes donde el cura es el primero que dice que va a ir todo el pueblo a la cadena? Pues en el terror. O te vas del pueblo o te haces separatista. En tu interior pues dirás... Qué sé yo, lo que dirás. Cantarán el himno de la Legión, lo llevarán en el iPhone, lo oirán por los auriculares. No sé qué harán. Es Alemania años 30. Es una dictadura amplificada, monstruosamente, por los medios de comunicación comprados y dirigidos por el mismo poder despótico que organiza estas marabuntas”.	

Intereconomía TV. Fragment 20	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	13/9 – 7:04
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Editorial
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Via Catalana
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “[amb referència a la Via Catalana] Un acto totalmente totalitario en el que seis cadenas de televisión le lavan el cerebro a la población predicando el odio a España. Que diga un ministro de España que el odio a España es un éxito. Que sacara un 6% de la población de Catalunya a la calle a abusar, a amedrentar, a aterrorizar a los catalanes que no son separatistas ¿Es un éxito?”	

Intereconomía TV. Fragment 21	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	13/9 – 07:05
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Editorial
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Govern de Catalunya
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Este presupuesto tú me vas a pagar este déficit que tengo para no entrar en quiebra y no despedir a mis funcionarios que me sirven para mantener esta maquinaria neo-nazi en buen estado de funcionamiento”	

Intereconomía TV. Fragment 22	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	13/9 – 8:06
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Notícies comentades
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Via Catalana Nacionalisme català
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Gran éxito de convocatoria, de organización [<i>amb referència a les declaracions del ministre d’Afers Exteriors sobre la Via Catalana</i>] . O sea, con el dinero, 38 millones de euros se han gastado en el montaje contra España, que incluía al final, pues como fin de fiesta, lo habitual: quemar banderas españolas, francesas, retratos del rey, en fin, lo habitual. No quemaron <i>El Quijote</i> , porque como ahora dicen que lo han escrito ellos, vas a quemar <i>El Quijote</i> ... Pero es igual, hablas en español y te dan un bofetón, es que a nadie se le ocurre el clima de terror creado por estas movidas que no tienen más paralelismo que la de Alemania años 30, estas movidas típicamente nazionalistas con Z, donde todo el que no es de la tribu queda excluido”.	

Intereconomía TV. Fragment 23	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	13/9 – 8:09
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Notícies comentades
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Artur Mas Sistema polític a Catalunya
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Es todo lo contrario ¡Está muy bien! ¡Qué bien lo hace Artur Mas! Esto es como si Churchill hubiera felicitado a Hitler por lo bien que desfilaban las juventudes hitlerianas, que hay que reconocer que desfilaban muy bien. En cuanto a la SA, bueno, era un ejército en camisa. Y la SS, ni te cuento como estaban ya, preparando el gaseo y los campos de concentración para acabar con la raza inferior de los judíos. Allí en Cataluña la raza inferior es la española”.	

Intereconomía TV. Fragment 24	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	13/9 – 8:14
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Notícies comentades
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Via Catalana
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Y cuando montan el pollo éste nazi, que montan todos los años [<i>amb referència a les manifestacions ciutadanes amb motiu de la Diada Nacional de Catalunya</i>], entonces sale el gallo Margallo y deja al Barça sin trabajo. Porque hasta ahora el ministerio de asuntos exteriores del separatismo catalán era el Barça [...] ¿Qué van a hacer si el ministro del Gobierno de España, ni ministro, ni Gobierno, ni España pero actúa como agente de publicidad de ese golpe de Estado separatista que estamos viendo a cámara lenta?”.	

Intereconomía TV. Fragment 25	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	16/9 – 8:02
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Notícies comentades
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Separatisme català
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Porque el separatismo catalán tiene una parte pues del odio, de la xenofobia, de esa cosa, de esa enfermedad moral de echarle siempre la culpa a otro de lo que te pasa. La irresponsabilidad convertida en impunidad, en inmunidad moral ante las propias responsabilidades. Pero tiene otra parte que es la de una casta política corrompida hasta el tuétano y dirigida por una banda”	

Intereconomía TV. Fragment 26	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	16/9 – 8:15
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Notícies comentades
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Artur Mas
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Después de sacar a miles de personas a la calle en un alarde totalitario que no se veía en Europa desde Alemania años 30. Después de que TV3 demostrara que está a la altura del talento de Leni Riffensthal para poner, pero además a todo color y en alta definición, el triunfo de la voluntad separatista, va Mariano, este fin de semana, y le manda una carta [<i>amb referència a Artur Mas</i>]”.	

Intereconomía TV. Fragment 27	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	16/9 – 8:35
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Notícies comentades
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Ministre d'assumptes exteriors La Via Catalana
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “¿Quién es Margallo? ¿Quién es este tío que dice que qué éxito de convocatoria haber humillado a España? Que ¡Qué éxito! ¡Qué impresionante! ¿Qué hay que hablar con unos tíos que han montado la que han montado en plan dictatorial, aterrorizando a los que en Cataluña se sienten españoles para chantajear al resto de los españoles y que dice que esto es un éxito? O sea que Hitler tuvo un gran éxito. Cuando se repartió Polonia con Stalin tuvo un éxito impresionante. O sea llegó a Danzig o Gdansk en nada, en un abrir y cerrar de ojos ¡Éxito total! ¡Se quedó con media Polonia! Fusiló a 14 mil oficiales polacos. En fin, éxito enorme. Ni les cuento lo de Francia. En 14 días se hizo con Francia ¡Qué éxito el de Hitler! ¿Y con los judíos? Oiga, gasear a 6 millones no crean que es tan fácil. O sea, éxito tremendo. Hombre, hay éxitos que por su condición vil no son éxitos, son triunfos del mal que deberían ser perecederos. Margallo, no. Margallo es un chico de la Generalidad”.	

Intereconomía TV. Fragment 28	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	17/9 – 7:02
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Editorial
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Programa <i>Info K</i> de TVC Sistema polític a Catalunya Mitjans de comunicació de TVC CAC
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Hoy para muchos será una sorpresa ver en la portada del diario <i>El Mundo</i> a tres jóvenes, nazis, nacionalsocialista o simplemente nacionalistas. Nazis como se decía en alemán, como se escribe, es igual con z o con c es lo mismo. Unas niñas de 12, 13 y un niño de 14 años, que parece menor que las niñas, por mor de lo que pasa. Ellas maduran antes. Pues... sin pixelar. Naturalmente protegidos por el CAC y por toda la legislación neonazi de Cataluña que protege la propaganda separatista y el odio a España, que eso a lo que se dedica TV3 y eso es a lo que ustedes y yo pagamos con nuestros impuestos, porque Cataluña está en quiebra. Si no cierran esas televisiones es porque las pagamos en Madrid y en otros sitios. O sea, Cataluña debe 50 mil millones de euros y si no fuera por la cobarde munificencia de don Mariano y el vampiro Montoro tendrían que cerrar. Tendrían que sacar a los jóvenes nazis por los merenderos. Pero así, los sacan por TV3, con programas de 12 horas de duración seguidos, que eso fue la cadena dichosa y con jóvenes sin pixelar que imagino que el CAC estará feliz. A lo mejor son los hijos de los del CAC”.	

Intereconomía TV. Fragment 29	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	17/9 – 7:05
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Editorial
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Programa <i>Info K</i> de TVC
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Si sois de esa marabunta que saca a los niños de 12 años a decir “Es que España tendrá que rendirse”, “En 1714 perdimos nuestra independencia” ¿Pero qué independencia, niño brackets? ¿Pero, qué independencia, si Cataluña no ha sido independiente jamás? Pero tienen tan instilado como tenían las juventudes hitlerianas, como tenían los jóvenes de la SA que la raza aria, que eran ellos, era una raza superior y que tenía que dominar el mundo. Y además como ven a Margallo, a Montoro y a Rajoy, como no se van a sentir una raza superior, aunque sea con brackets. Se pintan de guerra y ya parecen, eso, los indios urbanos, que también está inventado. Si está todo inventado. ¿Y qué va a decir Margallo? “Éxito enorme de convocatoria, éxito logístico, los niños de 12 años en TV3, sin pixelar, llamando al odio a España y a la independencia, inventándose una historia que nunca fue ¡Qué, gallo Margallo! ¿Cacareamos esta mañana o ponemos algún huevo por error gallináceo?”	

Intereconomía TV. Fragment 30	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	17/9 – 7:07
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Editorial
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Govern de Catalunya
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Pero todo un gobierno [<i>amb referència al Govern de l'Estat</i>] tan vil, tan cobarde, por no poder decir una palabra más alta que otra ante este nazismo [<i>amb referència al Govern de Catalunya</i>]. Ahora se han puesto a hacer otra lista”.	

Intereconomía TV. Fragment 31	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	17/9 – 7:08
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Editorial
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Catalunya
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Ustedes creen que este gobierno mudo [<i>amb referència al Govern de l'Estat</i>] ante los desmanes nazis de Cataluña y elocuente a la hora de pagarlos, ustedes creen que le ha dado al juez Guevara para animarle a cumplir con su obligación”	

Interconomía TV. Fragment 32	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	17/9 – 7:31
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Editorial
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Programa <i>InfoK</i> de TVC
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Bueno, el gobierno de Madrid aplaude el separatismo, la utilización de niños por TV3 para arengar, pero de 12 a 14 años, para arengar a otros niños para que se conviertan, no sé, en hombres bomba, en talibanes separatistas, se pongan velo, yo que sé qué van a hacer [...] Y qué dice Montoro de que trabajamos entre 5 y 7 meses al año los españoles, que es nuestra obligación: pagar a los jóvenes nazis que quieren despiezar España, que la están despiezando ya”	

Intereconomía TV. Fragment 33	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	17/9 – 8:07
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Notícies comentades
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos, director i conductor
Objecte del discurs	Programa <i>InfoK</i> de TVC
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “La juventud catalana entregada a esta especie de nazismo de butifarra que le gusta tanto a Margallo y sobre el que calla Rajoy”	

Intereconomía TV. Fragment 34	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	17/9 – 8:09
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Notícies comentades
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos
Objecte del discurs	Programa <i>Info K</i> de TVC TV3 Artur Mas
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Utilizar a los jovencitos como hacían los nazis. Exactamente igual. Es que está calcado. ¿Esto es un éxito? ¿De quién? De Hitler después de muerto, de Goebbels, siempre vivo, de la TV3, de la TV Cat del Mas Cat o del Margallo Cat, punto seguido Cat.”	

Intereconomía TV. Fragment 35	
Programa	<i>Es la Mañana de Federico</i>
Data i hora	17/9 – 9:36
Tipologia del programa	Magazín informatiu
Secció	Tertúlia
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos
Objecte del discurs	Programa <i>Info K</i> de TVC TV3
Transcripció	
Federico Jiménez Losantos (director i conductor): “Inmediatamente Hitler, después, llega al poder. Bueno, es que era inevitable recordarlo viendo la portada hoy de <i>El Mundo</i> y de <i>La Razón</i> con los niños, entre 9 y 14 años, utilizados en lo que llaman el telediario infantil o el noticiario infantil, que es el aleccionamiento de los cachorros separatistas, que mañana les pueden poner en la mano dinamita o una bomba o una orden judicial. Pero porque evidentemente a un niño o a una niña de 12 o 13 años puedes hacer con él, cuando le has comido el tarro, que es muy fácil, puedes hacer lo que quieras. Puedes convertirlos en hombres bomba, en mujeres cartucho. Decían de la <i>ikastolas</i>. Las <i>ikastolas</i> son una cosa arcaica al lado de la TV3”.	

Intereconomía TV. Fragment 36	
Programa	<i>Dando caña</i>
Data i hora	17/9 – 13:09
Tipologia del programa	Programa de debat polític i d'actualitat
Secció	Tertúlia
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Xavier Horcajo, conductor
Objecte del discurs	TV3
Transcripció	
Xavier Horcajo: “¿Por qué estoy tan obcecado con TV3? Pues mira, es que no han sido ni uno, ni dos, ni tres sino que han sido varios los intentos de utilizar niños, a niños pequeños, utilizarlos retorcidamente para que destilen un odio hacia España ...”	

**5. Transcripcions de continguts formulats per persones col·laboradores,
tertulianes i/o convidades als programes**

5.1 13tv

13tv. Fragment 37	
Programa	<i>El cascabel</i>
Data i hora	16/9 – 00:11
Tipologia del programa	Programa de debat polític i d'actualitat
Secció	Tertúlia
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Hermann Tertsch (periodista), tertulià
Objecte del discurs	TV3
Transcripció	
Hermann Tertsch: "El grado de delirio a que se está llegando está preocupando. Ahora hemos visto lo de la televisión, TV3, con un programa sobre niños, con niños. Incitando a los niños al odio a España. Han sacado los niños por la independencia, como los pioneros de Castro o los niños soldado en África"	

5.2 Intereconomía TV

Intereconomía TV. Fragment 38	
Programa	<i>El gato al agua</i>
Data i hora	11/9 – 22:05
Tipologia del programa	Programa de debat polític i d'actualitat
Secció	Tertúlia
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	José Antonio Sentís (periodista), tertulià
Objecte del discurs	Sistema polític a Catalunya
Transcripció	
José Antonio Sentís: “De repente el señor Mas se levanta con que es como Martin Luther King diciendo el discurso de ‘I have a Dream’. Pues mire usted, ahí los negros catalanes son los no nacionalistas. Los negros, el apartheid, está en los no nacionalistas. Ese es el problema que tenemos en Cataluña. Y su discurso irracional es un discurso que no se está produciendo en la realidad. Es un discurso de la psicología de masas muy cercano al totalitarismo. Eso es lo que está pasando”.	

Intereconomía TV. Fragment 39

Programa	<i>Queremos opinar</i>
Data i hora	12/9 – 19:44
Tipologia del programa	Programa de debat polític i d'actualitat
Secció	Debat
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Rafael López-Diéguez (secretari general del partit Alternativa Española), participant en el debat
Objecte del discurs	La Via Catalana

Transcripció

Rafael López-Diéguez:

“Bien, vamos a ver. Bueno, yo quería... Claro, el discurso lógicamente, que discrepo completamente de lo que está diciendo Santiago Espot... nos referíamos a que la calle cambie y cambie al gobierno y se refería a una serie de ejemplos, pero no te has referido a los movimientos bolcheviques donde se suponía que había más de 4 millones de personas en la calle y condujeron a un régimen tiránico, ni a los que ha producido últimamente el señor Maduro o Chávez, ni tampoco a los movimientos mejicanos en la calle, ni tampoco a los 6 millones de personas que pusieron a Adolf Hitler en el poder. Y esas famosas primaveras árabes a las que tú te estás refiriendo han sido de mal a peor, de un régimen malo a un régimen aún peor.”

Santiago Espot:

“Yo he hablado de la caída del comunismo, que fue la calle quien hizo caer al comunismo”.

Rafael López-Diéguez:

“El hecho de que las calles se movilicen, indiscutiblemente es algo que tiene que ser atendido, pero la movilización de la calle jamás, jamás de los jamases puede estar por encima del Estado de derecho”.

Santiago Espot:

“Lo veremos”.

Rafael López-Diéguez:

“No. Lo veremos, no. Esa manifestación es absolutamente antidemocrática, absolutamente totalitaria. Es propia del movimiento bolchevique, del movimiento de los Maduro, de los mejicanos, etc.”

Intereconomía TV. Fragment 40	
Programa	<i>Queremos opinar</i>
Data i hora	12/9 – 20:16
Tipologia del programa	Programa de debat polític i d'actualitat
Secció	Debat
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Rafael López-Diéguez (secretari general del partit Alternativa Española), participant en el debat
Objecte del discurs	Catalunya
Transcripció	
Rafael López-Diéguez: “Es que yo le exijo al Gobierno que si Cataluña –no es que quiera, es que exijo al Gobierno– que si Cataluña traspasa, como está pretendiendo traspasar, la línea roja, el gobierno tiene la obligación de hacer caer todo el peso de la ley y todo el peso de la ley es suspensiones y cuantas medidas fueran necesarias. No es que lo quiera, es que lo exijo”. Ramón Márquez, “Ramoncín”: “¿Y si no lo hace?” Rafael López-Diéguez: “Si no lo hace, se ha acabado el estado de derecho y no podemos criticar que haya gente que entre en las librerías, ni podemos criticar que haya gente que empuje a no sé quién, ni podemos criticar que haya gente que viole las normas porque se ha roto el estado de derecho”. Ramón Márquez, “Ramoncín”: “Luego ya aparecen las pistolas. Yo lo que no quiero es que aparezcan las pistolas”. Rafael López-Diéguez: “¡Pero es que así va a acabar todo esto! ¡Así van a acabar las pistolas!” [Confusió. Tots els tertulians parlen alhora] Carlos Fuentes (conductor): “Por favor, Don Rafael, deje hablar al señor Espot” Santiago Espot: “¡Era extraño que no apareciera la dialéctica de los puños y las pistolas!” Rafael López-Diéguez: “¿Qué puños ni pistolas ni qué niño muerto?”	

Intereconomía TV. Fragment 41	
Programa	<i>El gato al agua</i>
Data i hora	12/9 – 23:22
Tipologia del programa	Programa de debat polític i d'actualitat
Secció	Tertúlia
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Federico Jiménez Losantos (periodista), tertulià
Objecte del discurs	Via Catalana
Transcripció	
Conductor: ¿Margallo es el nuevo portavoz de la ANC? Federico Jiménez-Losantos: “Que entre el 5 y el 7% de la población catalana participara en una organización que desde el poder amedrenta a los catalanes que no son separatistas, que cuya función primera es asustar, aterrorizar a los catalanes que quisieran poder ser libres de ser españoles y no lo pueden hacer porque están aterrorizados, llega el ministro de Exteriores, claro, como Cataluña ya la dan por perdida, lo ponen en el extranjero y colocan al gallo Margallo...”	

Intereconomía TV. Fragment 42	
Programa	<i>Queremos opinar</i>
Data i hora	16/9 – 19:42
Tipologia del programa	Programa de debat polític i d'actualitat
Secció	Debat
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Santiago Espot (president de la plataforma Catalunya Acció), participant en el debat Melchor Miralles (periodista), participant en el debat
Objecte del discurs	Independentisme català Persones/institucions partidàries de la unitat d'Espanya
Transcripció	
Santiago Espot: “Oiga, perdóneme señor Fuentes, una cosa. A ver, yo empiezo a estar hasta las narices ya de que al independentismo se nos asocie al nazismo o bien a mí se me compare con un miembro de ETA. Esto es una cosa absolutamente intolerable [...] Que a mí y al independentismo se nos compare con ETA, hasta aquí podíamos llegar [...] Que no tolero, que ya está bien de comparar al independentismo o bien con el nazismo o bien con ETA, porque el independentismo nunca ha utilizado los mecanismos de un régimen tan siniestro como el nazismo”. Melchor Miralles: “Tú no, el independentismo catalán, sí.” Santiago Espot: “Quienes tienen una vinculación con el nazismo son aquellos, si ponemos las cosas en el mismo nivel, son aquellos partidarios de la unidad de España, porque Franco era partidario de la unidad de España y a mí no se me ha ocurrido nunca, a los partidarios de la unidad de España, catalogarlos de franquistas” José Miguel Villarroya: “A la gente que defendemos en Catalunya la unidad de España se nos llama franquistas. Hay gente independentista que nos llama franquistas” Santiago Espot: “Es que no me extraña, si desde la otra parte se nos acusa de nazis, es que no me extraña”.	

Intereconomía TV. Fragment 43	
Programa	<i>Dando caña</i>
Data i hora	17/9 – 13:34
Tipologia del programa	Programa de debat polític i d'actualitat
Secció	Tertúlia
Format del discurs	Opinió
Subjecte del discurs	Carlos Astiz (vicepresident de Asociación Española de Editoriales de Publicaciones Periódicas), tertulià
Objecte del discurs	TV3
Transcripció	
Carlos Astiz: “Precisamente es que TV3 lleva 30 años haciendo adoctrinamiento. [...] En Cataluña no hay una democracia al uso como en el resto de España, hay una democracia en que una panda, que tal como estamos viendo está implicada en gravísimos casos de corrupción, está liderando un proceso que, con dinero público, lleva a la secesión de España y a la secesión de la legislación española y de los tribunales españoles. Eso, además, lo que está sucediendo, es que todo ese aparato en el que están metidos la práctica totalidad de los medios de comunicación públicos y privados de Cataluña, está al servicio de ese proyecto en el que se oculta sistemáticamente todo lo que sea favorable al entendimiento entre el resto de España y Cataluña” [...] “TV3 tiene una labor de fomentar el odio a España pero es que la Generalitat de Cataluña y la Consejería de Educación tiene como objetivo, lo está haciendo, lo está llevando y hay miles de ejemplos...”	

6. Anàlisi de les transcripcions

6.1 Continguts formulats per les persones que dirigeixen i/o condueixen els programes

- **13tv**

La televisió generalista d'àmbit estatal 13tv ha emès 5 fragments atribuïbles al conductor del teleinformatiu *Al día* que contenen elements comparatius entre processos polítics democràtics i moviments o règims totalitaris (fragments 1 a 5)

En el marc del teleinformatiu del canal, i en el decurs d'una entrevista, el conductor de l'espai i la persona entrevistada coincideixen a comparar les marxes de torxes en reivindicació de la independència de Catalunya, que diverses poblacions van realitzar el 10 de setembre, amb "movimientos totalitarios como el nazismo i el fascismo" (conductor de l'espai al fragment 2) o amb "los encapuchados persiguiendo a los negros en Estados Unidos" (persona entrevistada al mateix fragment).

En aquest mateix programa, el conductor i director del programa afirma que el separatisme i el nacionalisme sembren l'odi contra Espanya (fragments 1, 3 i 4), també entre els infants: "[...] es muy importante que se fomente desde los 4 años el odio a España, porque eso ayuda a cualquiera." (fragment 5).

- **Intereconomía TV**

Intereconomía TV registra 31 fragments enunciat per la persona conductora del programa que relacionen processos polítics democràtics amb moviments o règims totalitaris (fragments 6 a 36). Aquests talls es localitzen en magazins informatius (fragments 6 i 7 i 11 a 23) i programes de debat polític (fragments 8, 9 i 10).

Concretament, els conductors dels programes *Es la Mañana de Federico* i *Dando caña*, han comparat el règim polític de Catalunya amb el nazisme i han afirmat que Catalunya viu sota una dictadura.

Així, per exemple, s'assevera del règim polític de Catalunya (entès com el Govern de la Generalitat) que "es el despotismo total. Es el nazismo con sacarina" (fragment 13), que és "Alemania años 30" (fragments 16 i 19) i es parla de la "dictadura nacionalista" (fragment 18) i de la "dictadura amplificada monstruosamente por los medios de comunicación" (fragment 19).

La comparació del sistema polític català amb el nazisme es realitza, també, a partir de l'atribució de característiques concretes d'aquest règim totalitari a la realitat catalana. En aquest sentit, pels conductors dels espais esmentats el nacionalisme català es caracteritza pel racisme i la xenofòbia, atès que “se basa en dos cosas: el odio a alguien y en la hipertrofia del culto a sí mismo” (fragment 7), “Porque el separatismo catalán tiene una parte, pues, del odio, de la xenofobia...” (fragment 25).

D'aquesta manera, segons alguns conductors de programes, a Catalunya hi hauria una situació d'apartheid respecte de la població no nacionalista: a Catalunya “[...] se destila un cierto racismo” (fragment 8), “Artur Mas defiende la segregación casi como aquellos de Alabama” (fragment 10), “Allí en Cataluña [*per comparació amb l'Alemanya nazi*] la raza inferior son los españoles” (fragment 23) i es qualifica l'obligació de retolar en català els cartells dels comerços com a “apartheid” (fragment 9).

Un segon tret atribuït a les polítiques del Govern de la Generalitat és el de crear un clima de terror contra les persones no nacionalistes: “[...] qué será del español que vive en Cataluña, en cualquier pueblecito y que está, no acosado, perseguido por estos neonazis [...]” (fragment 12); “¿Cómo se puede vivir en un pueblo de 100 habitantes donde el cura es el primero que dice que va a ir todo el pueblo a la cadena? Pues en el terror.” (fragment 19) i s'afirma que, a diferència del País Basc, “Aquí el gran problema es que los etarras son la Generalidad” (fragment 12). En referència a la Via Catalana s'afirma que “El clima de terror creado por estas movidas no tienen más paralelismo que la de la Alemania de los años 30” (fragment 22).

En tercer lloc es comparen els mitjans públics de comunicació (i, en ocasions també els privats) a les organitzacions de propaganda del règim nacionalsocialista que inciten a l'odi. Així, TV3 es dedica a protegir “la propaganda separatista y el odio a España” (fragment 28) i així ho va demostrar amb la cobertura de la Via Catalana, que “está a la altura del talento de Leni Riefensthal” (fragment 26).

En aquest marc, els conductors d'Intereconomía TV també critiquen l'aparició de menors d'edat a la peça informativa del teletinformatiu infantil *Info K* sobre la Via Catalana, ja que s'hi utilitzen “los jovencitos como hacían los nazis” (fragment 34), i “los niños pequeños, [...] retorcidamente para que destilen un odio hacia España” (fragment 36), “los niños de 12 años en TV3, sin pixelar, llamando al odio a España y a

la independència" (fragment 29). D'aquesta manera, els mitjans de comunicació haurien contribuït al "aleccionamiento de los cachorros separatistas" (fragment 35) de manera que en el futur es puguin convertir en "hombres bomba, en mujeres cartucho" (fragment 35) o en "talibanes separatistas" o "se pongan velo" (fragment 32).

En quart lloc, es comparen els actes de la Diada, i més concretament la Via Catalana, amb les concentracions nazis de Nüremberg (fragment 14) i es fa un paral·lelisme irònic entre l'èxit de la Via Catalana i l'èxit de Hitler amb la seva conquesta militar d'Europa i l'holocaust durant la II Guerra Mundial (fragment 27) i amb les desfilades de les joventuts hitlerianes (fragment 23).

6.2 Continguts formulats per persones col·laboradores, tertulianes i/o convidades als programes

- **13tv**

El canal 13tv ha emès un fragment protagonitzat per un tertulià que conté l'analogia esmentada entre processos o institucions democràtiques i règims o actituds totalitàries (fragment 37). En aquest fragment s'acusa directament a TV3 d'incitar els infants a l'odi contra Espanya.

- **Intereconomía TV**

El canal de televisió Intereconomía TV presenta sis fragments formulats per "actors d'opinió" que responen a l'objecte d'aquest informe, bé perquè relacionen processos democràtics amb règims totalitaris (fragments 38, 39, 41, 42 i 43), bé perquè s'hi defensa un possible ús de la violència contra el procés sobiranista català sense que el programa, mitjançant el conductor, es posicioni clarament en contra d'aquesta possibilitat (fragment 40).

Així, el nacionalisme català s'hi caracteritza com a totalitari i s'hi estableix un paral·lelisme directe entre la celebració de la Via Catalana i les mobilitzacions dels règims soviètics, "de Maduro o Chávez" o dels "6 millones de personas que pusieron a Adolf Hitler en el poder" (fragment 39).

D'altra banda, en el marc del programa de debat *Queremos opinar*, s'hi contraposen sengles comparacions dels posicionaments independentistes com a règim que utilitza "mecanismes nazis" amb l'afirmació que "quien tiene una vinculación con el nazismo [...] son aquellos partidarios de la unidad de España" (fragment 42).

Igualment, altres persones participants en els programes analitzats comparen el procés polític que es viu a Catalunya amb una situació d'apartheid envers els col·lectius no nacionalistes: "Pues mire usted, ahí los negros catalanes son los no nacionalistas. Los negros, el apartheid, está en los no nacionalistas" (fragment 38). A Catalunya, existiria un clima de terror contra les persones que no defensen la independència, a la qual cosa contribuiria TV3 i la Conselleria d'Ensenyament: "TV3 tiene una labor de fomentar el odio a España pero es que la Generalitat de Cataluña y la Consejería de Educación tiene como objetivo, lo está haciendo..." (fragment 43).

L'Assemblea Nacional de Catalunya tindria la "función primera de asustar, aterrorizar a los catalanes que quieran poder ser libres de ser españoles" (fragment 41).

També hi apareixen opinions que, directament o indirectament, apel·len a una solució violenta del conflicte.

Així, en el decurs d'un debat, un participant "exigeix" al Govern de l'Estat "cuantas medidas fueran necesarias" i pronostica que "¡Así va a acabar todo esto!" amb referència a l'ús de les armes (fragment 40). A aquest posicionament s'hi oposen altres tertulians contraris a l'ús de la força, però no la persona que condueix el programa, que se'n manté al marge.

7. Conclusions

Les programacions analitzades dels canals de televisió TV3, 8tv, La 1, Telecinco i Antena 3 TV i de les emissores radiofòniques Catalunya Ràdio, RAC1, COPE, ONDA CERO i SER no presenten continguts, formulats per les persones conductores ni pels actors d'opinió, que responguin a l'objecte de l'informe.

Per contra, les emissions analitzades de 13tv i Intereconomía TV presenten continguts que relacionen la societat, les institucions o els processos polítics de Catalunya o de l'Estat, incloses les persones que en formen part, amb moviments, règims o actituds totalitàries que els banalitzen. A més, a Intereconomía TV s'hi ha detectat un fragment en què es defensa l'ús de la violència davant plantejaments polítics democràtics sobre els diferents models d'organització política de Catalunya i de relació amb l'Estat espanyol.

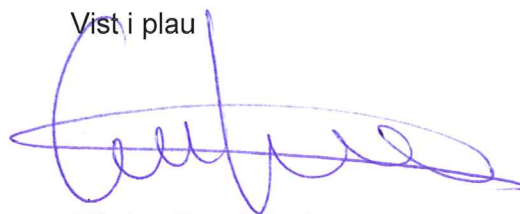
Les emissions analitzades de 13tv i d'Intereconomía TV presenten aquests continguts formulats tant per directors i/o conductors de programes com per actors d'opinió.

Barcelona, 15 de novembre de 2013

Carles López Cao
Cap del Servei d'Anàlisi de Continguts

Vist i plau

Mònica Gasol Tost
Cap de l'Àrea de Continguts

INFORME

Ref. exp.: 41/V/2013

Assumpte: Anàlisi de l'Informe 56/2013, de 15 de novembre, de l'Àrea de Continguts en relació amb la difusió de continguts on es comparen plantejaments democràtics amb moviments totalitaris o es fa apologia directa o indirecta de l'ús de la violència davant aquests plantejaments

Fets

El Govern de la Generalitat, mitjançant Acord de Govern de 17 de setembre de 2013, acorda "sol·licitar al Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) un informe sobre la difusió en alguns mitjans de comunicació audiovisual de determinades informacions on es comparen plantejaments polítics democràtics de la societat catalana amb moviments totalitaris, i en ocasions, es fa apologia directa o indirecta de l'ús de la violència davant d'aquests plantejaments."

El 26 de setembre de 2013, entra en aquest Consell (registre d'entrada núm. 1303/2013) un escrit signat pel senyor Josep Martí Blanch, secretari de comunicació del Govern de la Generalitat de Catalunya, en el qual, d'acord amb la lletra a) de l'article 10 de la Llei 2/2000, de 4 de maig, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (LCAC), sol·licita d'aquest Consell "[...] l'elaboració d'un dictamen que analitzi l'emissió d'aquells continguts en els quals es faci evident la banalització dels règims totalitaris i feixistes, així com d'aquells que de forma manifesta fomentin l'odi, el menyspreu o la discriminació per motius de nacionalitat o opinió, infringint així allò que estableix la legislació vigent de la comunicació audiovisual."

El Ple del Consell, en la sessió tinguda el 17 d'octubre de 2013, acorda que l'Àrea de continguts del CAC elabori l'informe sol·licitat i que, en aquest sentit, s'hi analitzi la difusió de continguts on es comparen plantejaments democràtics amb moviments totalitaris o es fa apologia, directa o indirecta, de l'ús de la violència davant d'aquests plantejaments.

Mitjançant l'Informe 56/2013, de 15 de novembre, l'Àrea de Continguts realitza l'anàlisi encarregat. Concretament, "[...] l'objecte de l'informe és detectar continguts que: a) facin apologia de la violència davant plantejaments polítics democràtics sobre els diferents models d'organització política de Catalunya i de relació amb l'Estat espanyol; i b) relacionin la societat, les institucions o els processos polítics de Catalunya o de l'Estat, incloses les persones que en formen part, amb moviments, règims o actituds totalitàries que els banalitzen. A l'efecte d'aquest informe, a més de les referències concretes als règims considerats totalitaris, s'entén per *actituds totalitàries* la incitació a l'odi, la instauració d'un clima de terror, la manca de llibertats, el racisme, el sectarisme, el fanatisme, etc. [...]"

Finalment, l'Informe 56/2013 determina quina ha estat la tipologia d'espais analitzats (teleinformatius i informatius radiofònics de migdia i vespre, magazins informatius i seccions amb continguts d'actualitat informativa d'altres magazins), els prestadors analitzats (canals de ràdio i de televisió de caràcter generalista i amb una audiència més elevada a Catalunya i a l'Estat espanyol) i el període objecte d'anàlisi (del 10 al 17 de setembre de 2013).

Tenint en compte l'objecte de l'Informe, cal destacar les conclusions a les quals ha arribat l'Àrea de Continguts en relació amb les programacions que presenten analogies entre processos polítics democràtics i règims o actituds totalitàries o que fan apologia de la violència. I, a aquest efecte, ha detectat que aquestes programacions són emeses pels canals i/o prestadors de serveis de comunicació audiovisual següents: 13tv i Intereconomia TV, que, segons l'Informe 56/2013, "presenten continguts que relacionen la societat, les institucions o els processos polítics de Catalunya o de l'Estat, incloses les persones que en formen part, amb moviments, règims o actituds totalitàries que els banalitzen." D'altra banda, l'Informe concreta, pel que fa a Intereconomia TV, que, a més, "s'han detectat continguts que fan apologia de la violència davant plantejaments polítics democràtics sobre els diferents models d'organització política de Catalunya i de relació amb l'Estat espanyol." I, així mateix, ha establert que "les emissions analitzades de 13tv i d'Intereconomia TV presenten aquests continguts formulats tant per directors i/o conductors de programes com per actors d'opinió".

Consideracions jurídiques

Primera. Marc legislatiu aplicable

L'apartat 1 de l'article 1 de la Constitució espanyola (CE) reconeix com a valor superior de l'ordenament jurídic, entre d'altres, el pluralisme polític, i l'apartat 1 de l'article 20 del mateix text constitucional reconeix i protegeix, entre d'altres, el dret a expressar i a difondre lliurement els pensaments, les idees i les opinions mitjançant la paraula, l'escriptura o qualsevol altre mitjà de reproducció (lletra a) i a comunicar o a rebre lliurement informació veraç per qualsevol mitjà de difusió (lletra d). Això no obstant, aquests drets no són de caràcter absolut i, d'acord amb l'apartat 4 de l'article 20 esmentat, tenen el límit en el respecte als drets que reconeix el títol I de la CE, en els preceptes de les lleis que el desenvolupin i, especialment, en el dret a l'honor, a la intimitat, a la imatge pròpia i a la protecció de la joventut i la infància. Així mateix, cal tenir en compte l'article 10 de la CE, que estableix, com a fonament de l'ordre públic i de la pau social, entre d'altres, la dignitat de la persona i els drets inviolables que li són inherents; l'article 14, que determina el dret a la igualtat davant la llei, sense que pugui prevaler cap discriminació per raó de naixença, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social; i l'article 16, que garanteix la llibertat ideològica, religiosa i de culte dels individus i de les comunitats.

En aquest sentit, ja el legislador català, mitjançant la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (LCA), estableix, pel que fa a la comunicació audiovisual inclosa dins del seu àmbit d'aplicació, el dret a la llibertat de comunicació audiovisual per part dels ciutadans (apartat 1 de l'article 3), el dret de tots els ciutadans a rebre informació veraç (apartat 1 de l'article 4 i article 7), el pluralisme en la comunicació audiovisual (article 5) i la protecció dels drets fonamentals (article 8). Concretament, en relació amb aquest darrer aspecte, és important destacar-ne la literalitat, ja que estableix que "la prestació de serveis de comunicació audiovisual s'ha de basar en el respecte i la protecció dels principis, els valors i els drets fonamentals que reconeix la Constitució espanyola, en especial el dret a l'honor, el dret a la intimitat i el dret a la pròpia imatge. Aquest límit s'aplica tant als subjectes individuals com als grups socials dotats o no de personalitat." I, d'altra banda, en el marc de l'exercici legítim dels drets fonamentals de llibertat d'expressió i informació, l'article 80 de la LCA

estableix els principis bàsics de la regulació de continguts audiovisuals. Concretament, estableix, entre d'altres, els principis següents: respectar la dignitat, com a tret essencial de la personalitat humana (lletra a), no incitar a l'odi per motius de raça, sexe, religió o nacionalitat (lletra b), respectar el dret de tota persona a no ésser discriminada per raó de naixement, raça, sexe, religió, nacionalitat o qualsevol altra condició o circumstància personal o social (lletra c), respectar els drets de les persones reconeguts per la Constitució espanyola, d'una manera particular els drets fonamentals a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge (lletra d), i fer una separació clara entre informacions i opinions, i respectar el principi de veracitat en la difusió de la informació. S'entén per informació veraç la que és el resultat d'una comprovació diligent dels fets (lletra f).

En l'àmbit estatal, la norma de referència és la Llei 7/2010, de 31 de març, general de la comunicació audiovisual (LGCA), que es presenta com a norma bàsica no només per al sector privat, sinó també per al públic, i fixa, amb el respecte competencial més absolut que marca la CE, els principis mínims que han d'inspirar la presència en el sector audiovisual d'organismes públics prestadors del servei públic de ràdio, televisió i serveis interactius. El capítol I del títol II d'aquesta Llei estableix els drets del públic dels serveis de comunicació audiovisual. Al nostres efectes, són il·lustratius els drets següents: al fet que la comunicació audiovisual inclogui una programació en obert que reflecteixi la diversitat cultural i lingüística de la ciutadania (article 5) i a rebre una comunicació audiovisual plural (article 4). Així mateix, dins d'aquest darrer dret se n'inclouen d'altres:

- Rebre una comunicació audiovisual plural que reflecteixi el pluralisme ideològic, polític i cultural de la societat (apartat 1).
- La comunicació audiovisual mai no pot incitar l'odi o la discriminació per raó de gènere o qualsevol circumstància personal o social i ha de ser respectuosa amb la dignitat humana i els valors constitucionals, amb especial atenció a l'eradicació de conductes afavoridores de situacions de desigualtat de les dones (apartat 2).
- La comunicació audiovisual ha de respectar l'honor, la intimitat i la pròpia imatge de les persones i garantir els drets de rectificació i rèplica. Tot això en els termes previstos per la normativa vigent (apartat 4).

- Totes les persones tenen el dret que la comunicació informativa s'elabori d'acord amb el deure de diligència en la comprovació de la veracitat de la informació i que sigui respectuosa amb el pluralisme polític, social i cultural (apartat 5).
- Totes les persones tenen el dret a ser informats dels esdeveniments d'interès general i a rebre de forma clarament diferenciada la informació de l'opinió (apartat 6).

A aquests efectes, l'apartat 1 de l'article 57 de la LGCA preveu com una infracció molt greu l'emissió de continguts que de manera manifesta fomentin l'odi, el menyspreu o la discriminació per motius de naixement, raça, sexe, religió, nacionalitat, opinió o qualsevol altra circumstància personal o social.

En el mateix sentit, l'article 6 de la Directiva 2010/13/UE, de 10 de març de 2010, sobre la coordinació de determinades disposicions legals, reglamentàries i administratives dels estats membres relatives a la prestació de serveis de comunicació audiovisual (Directiva de serveis de comunicació audiovisual), estableix la necessitat de garantir que les emissions realitzades pels prestadors de serveis no continguin incitacions a l'odi per raó de raça, sexe, religió o nacionalitat.

En un sentit similar, però més ampli, l'apartat 1 de l'article 510 de la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal (CP), tipifica com a delictes, comès en exercici dels drets fonamentals i les llibertats públiques que garanteix la CE, les provocacions a la discriminació, a l'odi o a la violència contra grups o associacions, per motius racistes, antisemites o d'altres referents a la ideologia, religió o creences, situació familiar, la pertinença dels seus membres a una ètnia o raça, el seu origen nacional, el seu sexe, orientació sexual, malaltia o minusvalidesa. D'acord amb l'article 18 del CP, la provocació, que únicament pot ser castigada si així es preveu expressament, existeix si directament hi ha incitació mitjançant la impremta, la radiodifusió o qualsevol mitjà d'eficàcia semblant, que faciliti la publicitat, o davant d'una concurrència de persones, a la perpetració d'un delictes. Si arran d'aquesta provocació es perpetra efectivament el delictes, la conducta serà castigada com a inducció. D'altra banda, a l'efecte del CP, l'apologia consisteix en l'exposició, davant d'una concurrència de persones o per qualsevol mitjà de difusió, d'idees o de doctrines

que enalteixin el crim o el seu autor. L'apologia únicament serà delictiva com a forma de provocació i si per la seva naturalesa i circumstàncies constitueix una incitació directa a cometre un delictes.

Així mateix, l'apartat 2 de l'article 510 del CP tipifica la difusió d'informacions injurioses, sabent-ne la falsedat o amb menyspreu temerari cap a la veritat, sobre grups o associacions en relació amb la seva ideologia, religió o creences, la pertinença dels seus membres a una ètnia o raça, el seu origen nacional, el seu sexe, orientació sexual, malaltia o minusvalidesa. Per determinar què es considera "injuriós", cal recórrer a l'article 208 del CP, que determina que la injúria és l'acció o expressió que lesiona la dignitat d'una altra persona, menyscabant-ne la fama o atemptant contra la seva pròpia estimació.

Segona. L'anomenat *discurs de l'odi*: interpretació i abast des dels vessants europeu i espanyol

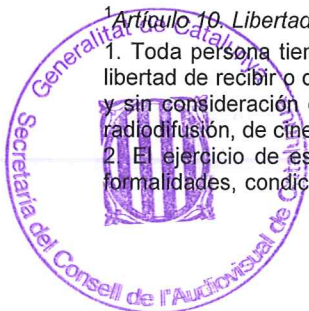
El concepte *discurs de l'odi* és utilitzat, tant per la jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH), com per les resolucions del Comitè de Nacions Unides, les declaracions, les recomanacions i les directives de la Unió Europea, així com per les recomanacions del Consell d'Europa, per referir-se a situacions en les quals es produeix la difusió d'expressions que insten, promouen o justifiquen l'odi racial, la xenofòbia, l'antisemitisme o qualsevol forma d'odi basat en la intolerància, és a dir, expressions que no només estiguin motivades per l'odi, sinó que, sobretot, tractin de transmetre i d'incentivar aquest mateix odi als seus destinataris. Així, a títol il·lustratiu, podem citar les disposicions següents:

- Els articles 10 i 14 del Conveni Europeu de Drets Humans,¹ de 4 de novembre de 1950, relatius a la llibertat d'expressió i prohibició de la discriminació.

¹ Artículo 10. Libertad de expresión

1. Toda persona tiene derecho a la libertad de expresión. Este derecho comprende la libertad de opinión y la libertad de recibir o de comunicar informaciones o ideas sin que pueda haber injerencia de autoridades públicas y sin consideración de fronteras. El presente artículo no impide que los Estados sometan a las empresas de radiodifusión, de cinematografía o de televisión a un régimen de autorización previa.

2. El ejercicio de estas libertades, que entrañan deberes y responsabilidades, podrá ser sometido a ciertas formalidades, condiciones, restricciones o sanciones, previstas por la ley, que constituyan medidas necesarias,

- La Recomanació N.R. (97) 20, del Consell d'Europa, de 30 d'octubre de 1997, sobre el discurs de l'odi, en què s'al·ludeix a aquest discurs com el que s'estén a totes les formes d'expressió que incitin, promoguin o justifiquin l'odi racial, la xenofòbia, l'antisemitisme i altres formes d'odi basades en la intolerància, en particular, la intolerància expressada pel nacionalisme agressiu i l'etnocentrisme, la discriminació, l'hostilitat contra les minories, els immigrants i les persones d'origen immigrant.
- La Recomanació N.R (97) 21, del Consell d'Europa, de 30 d'octubre de 1997, relativa als mitjans de comunicació i la promoció de la cultura de la tolerància, que té per objecte garantir la dignitat de totes les persones i el gaudiment dels drets i llibertats sense cap distinció, especialment per raons de sexe, raça, color, idioma, religió, fortuna, naixement o qualsevol altre condició social.
- L'article 20 del Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics, aprovat per l'Assemblea General de les Nacions Unides, mitjançant la Resolució 2200A (XXI),² de 16 de desembre de 1966.
- La Recomanació número 7 de la Comissió Europea contra el racisme i la intolerància, de 13 d'octubre de 2002.³
- La *Declaració sobre la libertad del debate político en los medios de comunicación del Consejo de Europa*, de 12 de febrer de 2004⁴.
- El *Libro Blanco sobre el Diálogo Multicultural* del Consell d'Europa, de 2008, planteja que el debat públic ha de respectar la diversitat cultural.⁵ Expressions

en una sociedad democrática, para la seguridad nacional, la integridad territorial o la seguridad pública, la defensa del orden y la prevención del delito, la protección de la salud o de la moral, la protección de la reputación o de los derechos ajenos, para impedir la divulgación de informaciones confidenciales o para garantizar la autoridad y la imparcialidad del poder judicial.

Artículo 14. Prohibición de discriminación

El goce de los derechos y libertades reconocidos en el presente Convenio ha de ser asegurados sin distinción alguna, especialmente por razones de sexo, raza, color, lengua, religión, opiniones políticas u otras, origen nacional o social, pertenencia a una minoría nacional, fortuna, nacimiento o cualquier otra situación.

²D'acord amb aquest precepte "tota apologia de l'odi nacional, racial o religiosa, que constitueixi incitació a la discriminació, la hostilitat o la violència estarà prohibida per la llei".

³Identifica el discurs de l'odi contra aquelles expressions que intencionadament difonguin a) una incitació pública a la violència, l'odi o la discriminació; o b) insultin i difamin públicament a persones o grups de persones per raó de la seva raça, color, llengua, religió, nacionalitat o origen, nació o ètnia.

⁴VIII. [...] "Difamación o insulto por los medios de comunicación no deben dar lugar a penas de prisión, a menos que la gravedad de la violación de los derechos de la reputación de los demás hace que sea una pena estrictamente necesaria y proporcionada, en especial cuando otros derechos fundamentales han sido violados gravemente a través de declaraciones difamatorias o insultantes en los medios de comunicación, como la incitación al odio".

⁵Secció 5.1 del Llibre Blanc: "Els Estats haurien d'adoptar una legislació estricta, que prohibeixi els discursos d'incitació a l'odi, així com les manifestacions de racisme, xenofòbia, homofòbia, antisemitisme, islamofòbia i

públiques de racisme, xenofòbia o qualsevol altra forma d'intolerància, ja sigui per part de persones que ocupen càrrecs públics o ja siguin membres de la societat civil, haurien de ser rebutjades i condemnades, de conformitat amb les disposicions del Conveni Europeu de Drets Humans.

- La Decisió marc 2008/913/JAI del Consell, de 28 de novembre,⁶ relativa a la lluita contra determinades formes de racisme i xenofòbia mitjançant el dret penal, que estableix la necessitat de tipificar com a conductes delictives, per part dels estats membres, la incitació pública (incloent-hi l'apologia) a la violència o a l'odi, dirigits contra un grup de persones o contra un únic membre del grup, en relació amb la raça, el color, la religió o la creença, l'ascendència o l'origen nacional o ètnic, així com difondre-la per qualsevol mitjà.

Així mateix, cal tenir en compte que el *Manual on Hate Speech*,⁷ editat pel Consell d'Europa, deixa clar que aquest discurs s'estén a diferents situacions, que es poden sintetitzar en les següents:

intolerància cap a romanes i poblacions itinerants, i qualsevol altra forma de manifestació que inciti a l'odi i la violència."

⁶Artículo 1. *Delitos de carácter racista y xenófobo*

1. Cada Estado miembro adoptará las medidas necesarias para garantizar que se castiguen las siguientes conductas intencionadas:

a) la incitación pública a la violencia o al odio dirigidos contra un grupo de personas o un miembro de tal grupo, definido en relación con la raza, el color, la religión, la ascendencia o el origen nacional o étnico;

b) la comisión de uno de los actos a que se refiere la letra a) mediante la difusión o reparto de escritos, imágenes u otros materiales;

c) la apología pública, la negación o la trivialización flagrante de los crímenes de genocidio, crímenes contra la humanidad y crímenes de guerra tal como se definen en los artículos 6, 7 y 8 del Estatuto de la Corte Penal Internacional, dirigida contra un grupo de personas o un miembro de tal grupo definido en relación con la raza, el color, la religión, la ascendencia o el origen nacional o étnico cuando las conductas puedan incitar a la violencia o al odio contra tal grupo o un miembro del mismo;

d) la apología pública, la negación o la trivialización flagrante de los crímenes definidos en el artículo 6 del Estatuto del Tribunal Militar Internacional adjunto al Acuerdo de Londres, de 8 de agosto de 1945, dirigida contra un grupo de personas o un miembro de tal grupo definido en relación con la raza, el color, la religión la ascendencia o el origen nacional o étnico cuando las conductas puedan incitar a la violencia o al odio contra tal grupo o un miembro del mismo.

2. A los efectos de lo dispuesto en el apartado 1, los Estados miembros podrán optar por castigar únicamente las conductas que o bien se lleven a cabo de forma que puedan dar lugar a perturbaciones del orden público o que sean amenazadoras, abusivas o insultantes.

3. A los efectos de lo dispuesto en el apartado 1, la referencia a la religión tiene por objeto abarcar, al menos, las conductas que sean un pretexto para dirigir actos contra un grupo de personas o un miembro de tal grupo definido en relación con la raza, el color, la ascendencia o el origen nacional o étnico.

4. Los Estados miembros podrán hacer, en el momento de la adopción de la presente Decisión Marco o posteriormente, una declaración en virtud de la cual la negación o la trivialización flagrante de los crímenes a los que hace referencia el apartado 1, letras c) y d), sean punibles solo si los crímenes a los que hacen referencia dichas letras han sido establecidos por resolución firme de un tribunal nacional de dicho Estado miembro o un tribunal internacional, o mediante resolución firme exclusiva de un tribunal internacional.

⁷ *Manual on Hate Speech*. Anne Weber. Europe Council, september 2009. Council of Europe Publishing. ISBN 978-92-871-6613-5.

- “En primer lugar, la incitación al odio racial o de otro modo, odio dirigido contra personas o grupos de personas por motivos de pertenencia a una raza.”
- “En segundo lugar, la incitación al odio por motivos religiosos, a la que se puede equiparar la incitación al odio en base a una distinción entre creyentes y no creyentes.”
- “Y, por último, usar los términos de la Recomendación sobre el “discurso del odio” del Comité de Ministros del Consejo de Europa, sobre la incitación a otras formas de odio sobre la base de la intolerancia, el nacionalismo agresivo y el etnocentrismo [...]”. I continua assenyalant el mateix text que “[...] Aunque el tribunal de Justicia aún no se ha ocupado de este aspecto, el discurso homofóbico está también entre en los que puede considerarse como una categoría de discurso del odio [...]”.⁸

A l'efecte del que s'analitza aquí, resulta rellevant una de les primeres sentències del TEDH sobre el discurs de l'odi, de 23 de setembre de 1994, cas Jersild contra Dinamarca, en què el Tribunal “[...] plenament conscient de la importància de combatir la discriminació racial bajo todas sus formas y manifestaciones [...]”, va considerar que l'emissió d'unes declaracions, a càrrec d'uns membres pertanyents a un grup juvenil, amb un to clarament ofensiu cap a la població immigrant, vulneraven el dret a la llibertat d'expressió de l'article 10 del CEDH “[...] por incitación al odio y la violencia [...]”, atès que la finalitat del programa de televisió era generar un debat públic sobre la immigració mitjançant declaracions d'odi. El tribunal va afirmar que “[...] este tipo de informaciones se deben llevar a cabo de una manera más equilibrada y completa en el caso del programa de televisión en cuestión [...]”, a l'hora que posava en relleu que “[...] había fallado en cumplir los deberes y responsabilidades que le incumbían como periodista televisivo [...]” i que “[...] una característica importante de este caso es que el solicitante no hizo él mismo las declaraciones inaceptables, pero ayudó a su difusión en su calidad de periodista de televisión responsable de un programa de noticias de Danmarks Radio [...]” Lo mismo cabe decir de los periodistas que difunden esas observaciones con el apoyo de los comentarios o de su aprobación,

⁸ Es important advertir pel que fa a aquest extrem que, amb posterioritat a l'edició d'aquest *Manual*, el TEDH, en la Sentència de 9 de febrer de 2012, cas Vejdeland, va acceptar el discurs homofòbic dins del discurs de l'odi.

pues hay que tener en cuenta que el artículo fue transmitido como parte de un programa serio de noticias danesa y fue pensado para un público bien informado [...].”

Aquesta línia jurisprudencial es consolida en nombrosos pronunciaments posteriors: el cas Ibrahim Aksoy contra Turquia, de 10 d'octubre de 2000, en què es posava de manifest que “[...] No hay duda de que las declaraciones tendentes a propagar una idea de una raza superior no pueden beneficiarse del artículo 10 CEDH [...]”; el cas Garaudy contra França, de 24 de juny de 2003, on s'analitzaven diversos articles publicats en els quals es negava la realitat de l'Holocaust amb la declarada finalitat d'atacar l'Estat d'Israel i al poble jueu en el seu conjunt, fet que va produir la legitimitat de restringir el dret a la llibertat d'expressió, atès que “[...] la negación de crímenes contra la humanidad es una de las formas más agudas de difamación racial hacia los judíos y de incitación al odio. La negación o la revisión de hechos históricos de este tipo atacan los valores que fundamentan la lucha contra el racismo y el antisemitismo y perturban gravemente el orden público. Vulneradores de los derechos ajenos, tales actos son incompatibles con la democracia y con los derechos humanos [...]” I conclou el tribunal que “[...] para desacreditar a la comunidad judía en su conjunto, despertó la hostilidad hacia ella asociándola con las teorías revisionistas que socavan no sólo los valores de la comunidad en cuestión, sino los valores universales de la civilización ... la crítica política al Estado de Israel, o de cualquier otro Estado, cae indiscutiblemente en virtud de dicha disposición (artículo 10 del CEDH) “[...]”; o més recentment el pronunciament del cas Norwood, de 16 de novembre de 2004, que va analitzar el supòsit en el qual un ciutadà havia col·locat una gran cartell a la finestra de casa seva amb una fotografia de les torres bessones en flames i amb un text en què es llegia “Fuera el Islam de la Gran Bretaña. Protege al pueblo británico”. En aquest cas va considerar que aquesta acció era incompatible amb els valors que garanteix l'article 10 del Conveni Europeu de Drets Humans, atès que “[...] Tal ataque general, vehemente contra un grupo religioso, que une el grupo en su conjunto con un grave acto de terrorismo, es incompatible con los valores proclamados y garantizados por la Convención, en particular, la tolerancia, la paz social y la no discriminación [...]”.

I també és significativa la Sentència de 9 de febrer de 2012, cas Vejdeland, en què el TEDH ha considerat que un dels límits al dret a la llibertat d'expressió és la protecció de la reputació. El TEDH amplia, així, els supòsits als quals s'estén el discurs de l'odi,

atès que fins aquest moment, com assenyala el mateix tribunal, “[...] si bien la Corte tiene bien desarrollada jurisprudencia con respecto a las restricciones admisibles a la libertad de expresión, no ha tenido la oportunidad de desarrollar un enfoque integral para el discurso del odio dirigido contra una persona o grupo de personas por motivos distintos [...]”, i conclou que la reputació “[...] es una característica que es fundamental para el sentido mismo de una persona y, puede de otra parte, utilizarse como un marcador de identidad de grupo [...]”.

En definitiva, la jurisprudència europea estableix que la llibertat d'expressió empara no només aquelles expressions que són “[...] favorablemente recibidas o consideradas como inofensivas, sino también aquellas otras que chocan, ofenden o inquietan al Estado o a una fracción concreta de su población, pues así lo exige el pluralismo, la tolerancia y la apertura propios de una sociedad democrática [...]”; però, això no obstant, aquesta llibertat no empara l'anomenat *discurs de l'odi*, atès que “[...] no hay duda de que expresiones concretas que constituyen un discurso del odio y ... que pueden ser insultantes para personas o grupos, no se benefician de la protección del artículo 10 del Convenio [...] ”. Vegeu, en el mateix sentit, els casos Handyside (de 7 de desembre de 1976), Ligers (de 8 de juliol 1986) i Günduz (de 4 de desembre de 2003).

En la terminologia emprada per la Sentència del TEDH de 16 de juliol de 2009 (Féret contra Bèlgica), l'eix central del discurs de l'odi ve constituït pel fet que “[...] el odio no requiere un determinado acto de violencia o acto criminal [...]”. En conseqüència, a l'hora d'analitzar una possible vulneració de l'article 10 del CEDH, cal veure quin és l'objectiu de qui va difondre les declaracions ofensives, en contra de sectors o grups específics de la població, i no valorar únicament si s'ha produït una incitació directa a la violència o a la comissió d'un acte mínimament concretat. Dit en altres paraules, com assenyala la sentència esmentada, l'apreciació de l'existència del discurs de l'odi només requereix que les manifestacions que s'emetin “continguin un missatge merament odiós”, atès que per si mateix pot ser qualificat com a “perillós per a la convivència”, i comporta, per tant, una “incitació a la discriminació”. Per aquest motiu, conclou la mateixa sentència, aquestes restriccions a la llibertat d'expressió constitueixen mesures necessàries en una societat democràtica”.

En el dret positiu vigent a l'Estat espanyol, la llibertat d'expressió la reconeix i la garanteix la lletra a de l'apartat 1 de l'article 20 de la CE. De forma específica, aquest precepte reconeix el dret a expressar i a difondre lliurement els pensament, les idees i les opinions mitjançant la paraula, l'escriptura o qualsevol altre mitjà de reproducció. El Tribunal Constitucional ha interpretat, d'una forma àmplia, l'exercici de la llibertat d'expressió (STC 235/2007, de 7 de novembre) tot entenent que hi tenen cabuda les opinions subjectives i interessades sobre determinats fets històrics, per molt erronis o infundats que resultin, sempre que no suposin un menyspreu a la dignitat de les persones o un perill per a la convivència pacífica entre els ciutadans. Això no obstant, com ha assenyalat reiteradament, també, el mateix Tribunal, la lliure transmissió d'idees, en les seves diferents manifestacions, no és un dret absolut, motiu pel qual situa fora de l'àmbit de protecció d'aquest dret la difusió de frases i/o expressions ultratjants o ofensives, sense relació amb les idees o opinions que es volen exposar, i per tant, innecessàries a aquest propòsit.

El legislador espanyol ha introduït com a il·lícit penal la difusió de missatges racistes, xenòfobs o expressions que provoquin odi o discriminació dels col·lectius indicats més amunt a l'article 510 del CP. Ara bé, en la interpretació que el TC ha fet d'aquest precepte (per totes, STC 235/2007, de 7 de novembre) després d'assenyalar que "[...] La libertad de expresión no puede ofrecer cobertura al llamado discurso del odio, esto es, a aquel desarrollado en términos que supongan una incitación directa a la violencia contra ciudadanos en general o contra determinadas razas o creencias en particular [...]", continua dient que, això no obstant, "[...] nuestro ordenamiento constitucional no permite tipificar como delito la mera transmisión de ideas, ni siquiera en los casos en que se trate de ideas execrables por resultar contrarias a la dignidad humana [...]". En definitiva, pel TC és requisit indispensable perquè es compleixi el tipus penal, la concurrència d'una incitació o promoció de l'odi que generi un perill directe i real per als col·lectius atacats, és a dir, exigeix la incitació directa a la realització d'actes concrets.

I en idèntic sentit, la doctrina del TS. Per totes, resulta significativa la Sentència de 12 d'abril de 2011 quan estableix que: "[...] la superación de los límites de los ámbitos protegidos por las libertades ideológica y de expresión, no implica directamente la tipicidad de las conductas [...]", sinó només "[...] cuando la difusión, atendiendo a la

forma y el ámbito en que se lleva a cabo y a lo que se difunde, implique un peligro cierto de generar un clima de hostilidad que pueda concretarse en actos específicos de violencia, odio o discriminación contra aquellos grupos o sus integrantes como tales [...]”.

En definitiva, la literalitat del Codi penal i la doctrina que en la seva interpretació adopten els tribunals espanyols, se situa en una línia clarament contrària al que estableix la Decisió marc 2008/913/JAI del Consell, de 28 de novembre, a les recomanacions del Consell d'Europa i a la jurisprudència mateixa del TEDH, en les quals no tenen cabuda, en el marc de la llibertat d'expressió, els missatges i les manifestacions ofensives que per si mateixes i sense necessitat d'una incitació directa a la comissió d'actes concrets comporten, en els termes de la Sentència del TEDH de 16 de juliol de 2009, “[...] un perill per a la convivència [...]”.

Tercera. Continguts que relacionen la societat, les institucions o els processos polítics de Catalunya o de l'Estat amb moviments, règims o actituds totalitàries que els banalitzen i continguts que fan apologia de la violència davant plantejaments democràtics sobre diferents models d'organització política de Catalunya i de relació amb l'Estat espanyol

L'Informe 56/2013 de l'Àrea de Continguts del Consell identifica un total de 43 fragments, emesos pels prestadors de serveis 13tv i Intereconomia TV, que presenten analogies entre processos democràtics i règims o actituds totalitàries o que fan apologia de la violència vers un grup o col·lectiu concret que promou, col·labora o s'identifica amb posicions favorables a una possible independència de Catalunya.

De l'anàlisi dels continguts emesos, i en els termes de l'informe de l'Àrea de Continguts, s'identifiquen aquests 36 fragments (5 de 13tv i 31 d'Interconomia TV) protagonitzats per directors i/o conductors i 7 (6 d'Interconomia TV i 1 de 13tv) formulats per actors d'opinió que relacionen de forma inequívoca processos polítics democràtics a Catalunya amb moviments, règims o actituds totalitàries que els banalitzen. Destaquem, com a fragments exemplificatius, els següents:

Fragment núm. 2. Prestador 13tv, programa teleinformatiu *Al día*, de 10 de setembre de 2013. *Director i conductor*:

"[...] Cualquiera que tenga, no digo sentido común, **cualquiera que haya estudiado unas líneas de historia universal contemporánea** dice: esto me recuerda a **movimientos totalitarios como el nazismo y el fascismo**... Lo de las antorchas y reclamar con fuego la identidad de tu raza, de tu patria, pero, bueno, pero ¿esto qué es? ¿Nos hemos vuelto locos en el año 2013 o qué? [...]"

Fragment núm. 7. Prestador Intereconomía TV, programa *Es la Mañana de Federico*, de 10 de setembre de 2013. *Director i conductor*:

"[...] No sólo pensaban que los otros eran una raza inferior, algunas razas tan inferiores como la de los judíos que había que exterminarlos. Total exterminaron a 6 millones. No está mal ¿Eh? No es que encima lo hacían porque se creían una raza superior, la raza aria. **De todo lo que la pasaba en Alemania la culpa siempre la tenían los judíos y si no los anglosajones y si no Francia. Nunca los alemanes. Este es exactamente el modelo catalán** [...]"

Fragment núm. 12. Prestador Intereconomía TV, programa *Es la Mañana de Federico*, d'11 de setembre de 2013. *Director i conductor*:

"[...] ¿qué será del español que vive en Cataluña, en cualquier pueblecito y que está, no acosado, **perseguido por estos neonazis que son los nazis de toda la vida?** [...]"

Fragment núm. 13. Prestador Intereconomía TV, programa *Es la Mañana de Federico*, d'11 de setembre de 2013. *Director i conductor*:

"[...] Es un problema de control de las mentes y de aherrojamiento de las ideas distintas de la gente. Es el despotismo total. **Es el nazismo con sacarina** [...]"

Fragment núm. 23. Prestador Intereconomía TV, programa *Es la Mañana de Federico*, de 13 de setembre de 2013. *Director i conductor*:

"[...] Es todo lo contrario ¡Está muy bien! ¡Qué bien lo hace Artur Mas! Esto es como si Churchill hubiera felicitado a Hitler por lo bien que desfilaban las

juventudes hitlerianas, que hay que reconocer que desfilaban muy bien. En cuanto a la SA, bueno, era un ejército en camisa. Y la SS, ni te cuento como estaban ya, preparando el gaseo y los campos de concentración para acabar con la raza inferior de los judíos. **Allí en Cataluña la raza inferior son los españoles [...]**".

Fragment núm. 26. Prestador Intereconomía TV, programa *Es la Mañana de Federico*, de 16 de setembre de 2013. *Director i conductor* :

"[...] Después de sacar a miles de personas a la calle en **un alarde totalitario que no se veía en Europa desde Alemania años 30**, después de que TV3 demostrara que está **a la altura del talento de Leni Riefensthal** para poner, pero además a todo color y en alta definición, el triunfo de la voluntad separatista, va Mariano, este fin de semana, y le manda una carta [*amb referència a Artur Mas*] [...]".

Fragment núm. 40. Prestador Intereconomía TV, programa *Queremos opinar*, de 12 de setembre de 2013. *Actors d'opinió*:

"[...] Es que yo le exijo al Gobierno que si Cataluña –no es que quiera, es que exijo al Gobierno– que si Cataluña traspasa, como está pretendiendo traspasar, la línea roja, el gobierno tiene la obligación de hacer caer todo el peso de la ley y todo el peso de la ley es suspensiones y **cuantas medidas fueran necesarias**. No es que lo quiera, es que lo exijo [...]".

"[...]"

"¿Y si no lo hace?"

"[...]"

"[...] Si no lo hace, se ha acabado el estado de derecho y **no podemos criticar que haya gente que entre en las librerías**, ni podemos criticar que haya gente que empuje a no sé quién, ni podemos criticar que haya gente que viole las normas porque se ha roto el estado de derecho".

"[...]"

"[...] Luego ya aparecen **las pistolas**. Yo lo que no quiero es que **aparezcan las pistolas**".

"[...]"

"[...] ¡Pero es que así va a acabar todo esto! **¡Así van a acabar las pistolas!**"

[*Confusió. Tots els tertulians parlen alhora*]

[...]”.

Dels fragments analitzats a l'Informe 56/2013, del qual s'extrauen els que s'han reproduït més amunt, s'observa una clara equiparació entre els qui, tant des de les institucions, els partits polítics o les associacions, promouen, col·laboren o s'identifiquen amb posicions favorables a una possible independència de Catalunya, amb règims totalitaris i genocides de la història europea més recent. Aquestes afirmacions “fomenten”, en el sentit que promouen, el creixement de sentiments d'odi i de menyspreu i, fins i tot, de discriminació envers persones –públiques i privades–, per raó del seu posicionament eventualment independentista.

Difícilment, la difusió d'aquests tipus de missatges es pot situar en l'àmbit d'una mera voluntat de desacreditar o desqualificar un procés o una expressió política determinada, sinó que cal entendre que estem davant d'un discurs clar, unívoc i reiteratiu, eminentment negatiu i vexatori, emès amb la voluntat de denigrar i menysprear un grup o col·lectiu concret que promou, col·labora o s'identifica de forma pacífica i democràtica amb posicions favorables a una possible independència de Catalunya.

Cal no oblidar que aquestes afirmacions les efectuen prestadors de serveis de televisió, i per tant, gaudeixen de l'extraordinari poder de penetració del medi televisiu, amb capacitat d'amplificar l'impacte d'aquesta classe d'informacions a un públic més ampli. En aquest sentit, és oportú portar a col·lació, novament, la recent Sentència de 9 de febrer de 2012 del TEDH, més àmpliament analitzada en la consideració jurídica segona d'aquest Informe, quan a propòsit del mitjà utilitzat per a la difusió del missatge introdueix la consideració següent: “[...] los medios de comunicación son un factor relevante, ya que el impacto de la intervención es proporcional al tamaño de la audiencia a que probablemente llegue. De ello se desprende que cuando el discurso impugnado llega a un público más amplio se exige mayor precaución en el uso de los medios de comunicación [...]”.

A aquest efecte, i d'acord amb el que tipifica l'apartat 1 de l'article 57 de la LGCA, els continguts emesos per part dels prestadors de serveis de comunicació audiovisual

Interconomia TV i 13tv van més enllà de la mera exposició d'una idea o d'una opinió, i clarament de forma manifesta, com exigeix l'apartat 1 de l'article 57 de la LGCA, fomenten i justifiquen un discurs, que en cap cas pot emparar l'exercici de la llibertat d'expressió. En aquest sentit, són continguts susceptibles de fomentar de forma manifesta, en els termes d'aquest precepte, l'odi, el menyspreu o la discriminació per motius de nacionalitat o opinió.

Conclusions

Les emissions efectuades pels prestadors de serveis de comunicació audiovisual 13tv i Intereconomia TV, identificades en els 43 fragments de l'Informe 56/2013 de l'Àrea de Continguts d'aquest Consell, constitueixen una infracció molt greu tipificada a l'apartat 1 de l'article 57 de la LGCA, atès que de forma manifesta fomenten l'odi, el menyspreu o la discriminació per motius de nacionalitat o opinió. A aquests efectes, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya adoptarà les actuacions que consideri oportunes davant l'eventual vulneració de la legislació vigent en matèria de comunicació audiovisual.

Barcelona, 18 de novembre de 2013

La cap de l'Àrea Jurídica

Carme Fita i Caba

